

מדריך הולנד

כתב וערך: גולן שרמן

מעודכן לחודש אוקטובר 2017

אתרי חובה מסומנים בצבע אדום

אתרים אופציונליים מסומנים בכחול

אתרי אינטרנט מסומנים בכתום

זמני שהייה מסומנים בירוק

דברים חשובים מודגשים בשחור

תכנית מודולרית על פי ימים

זמני נסיעה (שעות)*	מרחק נסיעה (ק"מ)*	תכנית	אזור	יום
2:30	243	פארק אפטלינג	דרום	1
1:50	104	פארק סיקס פלגס	מרכז	2
4:50	296	מרקן, Zaanse Schanse, אלקמאר, Hoorn, סכר Markerwaarddijk, וולנדם, זנדם	צפון מערב	3
5	345	אדאם, טקסל, אנקהויזן	צפון מערב	4
1:10	68	המוזיאון הפתוח בארנהיים, גן החיות בורגר, ארמון הט לו, דבנטר, נמייכן	דרום מזרח	5
0:50	36	ארמון הט לו, דבנטר, פארק הקופים Apenheul	דרום מזרח	6
2:50	203	Hoge Veluwe, בית השקילה של המכשפות, אוטרקט, מוזיאון תיבות הנגינה, מוזיאון הרכבות	מחוז אוטרקט	7
2:40	211	חיטהורן, הרדרוויק, כפר הדייגים Bunschoten	צפון מזרח	8
3:20	284	Kinderdijk, חאודה, פארק Duinrell, רוטרדם, יורמאסט, Archeon	מדרום לאמסטרדם	9
3:40	303	פנורמת מסדאך, מדורודם, הארלם, סחוינגן	אזור האג	10
2:15	180	בית אנה פרנק, כיכר דאם, החלונות האדומים, מדרחוב Kolverstraat, שוק הפרחים הצף, שייט בתעלות, מאדאם טוסו, מוזיאון המדע נמו, המוזיאון הטרופי, מוזיאון בית הסירה, בית הקפה לילדים	אמסטרדם	11
5:50	590	מרכז העיר ברוז'	ברוז'	12
5:00	485	נפת זילנד	נפת זילנד	13

* מבוסס על לינה באפלדורן

יום חובה / יום רשות

כללי

לינה – לינה מועדפת למסלול טיול שבועי היא במרכז הולנד, אזור נפת אוטרקט וחלדרלנד (החלק המערבי), בקרבת הערים אוטרקט, אמרספורט ואפלדרון. כפר מומלץ מחוץ לאפלדרון נקרא **Heideheuvel**. מכיל סופרמרקט, מסעדה, בריכה מקורה, גן שעשועים, מיני גולף, פינת חי ובאולינג. הבתים נמצאים בתוך יער עם ארנבות וסנאים. הילדים מתאהבים במקום. שייך לרשת Landal Green Park. באתר של סיגלית בר ניתן למצוא המלצות מצוינות ללינה. עוד כפר מומלץ של לנדל הינו **Landgoed T Loo** בכתובת Looweg 47 T Loo Oldebroek. כפר נוסף מומלץ של לנדל הוא **Klein Ruwinkel**, הנמצא במרחק 16 ק"מ מאמרספורט. חדרים מסוג D6 מתאימים לשישה וכוללים מדשאה ענקית, חניה ומטבח מאובזר. חדר מסוג DK6 יקר יותר וכולל גם מכונת כביסה ומדיח, אבל עם מיטות קומתיים. מקבלים מעט מגבות ומעט נייר טואלט (צריך לקנות) ויש שם בריכה ופינת ליטוף. המלצה נוספת: עוד כפר של לנדל – **Miggelenberg** שנמצא 15 ק"מ מאפלדרון. גם הכפר **Rabbit Hill** נמצא באזור ומומלץ. www.landal.co.uk. אתר שמרכז הרבה מאוד בתי חווה על פי אזורים: www.dutch-farmholidays.com/uk. רשת מוכרת וטובה של פארקי נופש הנה טוליפ פארק. www.hollandtulipparcs.nl. רשתות נוספות של כפרי נופש: www.centerparcs.com ו- www.grandorado.nl. המלצות חמות מאוד קיימות לכפר הנופש **Duinrell**, הצמוד לפארק המים בשם זה המרוחק 30 דקות מאמסטרדם ועשר דקות מהאג.

שדה התעופה סחיפהול – מכיוון שכל המטוס מלא במשפחות שהגיעו להולנד לשבוע, כולם הולכים לקבל את הרכב השכור ואז יש תורים ענקיים. מומלץ להתפצל, כך שחלק מהמשפחה ממתין למזוודות ויוצא איתן וחלק הולך לקחת את הרכב לפני שאר העולם. כל חברות השכרת הרכב נמצאות בטרמינל 3.

נהיגה – מומלץ לא לעבור על המהירות המותרת. בהולנד יש המון מצלמות בכל פינה. הנסיעה בעיר מסוכנת להפליא. יש זכות קדימה לרוכבי אופניים ולחשמליות. קנסות גבוהים מאוד! אין תחנת דלק בשדה התעופה. לתדלק באזור 20-10 קילומטר מהשדה. להביא כמובן GPS מהארץ. חוסך זמן ומביא לכל מקום שצריך. כשנוסעים מסחיפהול לכיוון האג בכביש 4A לכיוון דרום, אחרי שעוברים את הירידה לכביש 207, ממשיכים על 4A (לא לרדת הצידה) ואז פתאום רואים סירות מפרש גדולות מפליגות בכביש שעובר מעל הראש. לא להאמין!

רכב שכור – מיני ואן ל-7 נוסעים מומלץ מאוד למשפחות (לבדוק אם יש מספיק מקום למטען). לבדוק את הרכב בקפדנות כשלוקחים אותו לאיתור פגיעות. לקחת כסאות בטיחות מהארץ מכיוון שהכיסאות המושכרים מיושנים ויקרים.

חבילה – לבדוק לעומק הבדלי עלויות בין חבילת טיסה/לינה/רכב לבין הרכבתה לבד. לא בטוח הכדאיות של חבילה!

כרטיסי כניסה מראש – בכל אתר אפשרי להזמין מראש דרך האינטרנט. חוסך כסף והרבה זמן.

כרטיס מוזיאונים – כרטיס המאפשר כניסה חופשית למוזיאונים רבים (מעל 400) בהולנד, בתוקף לשנה ויש לבדוק את כדאיותו אל מול תכנון המוזיאונים בנסיעה. בנוסף, חוסך זמני עמידה בתורים לרכישת כרטיסים בכל מקום. להנפקת הכרטיס יש צורך בתמונות פספורט. ניתן לרכוש את הכרטיס בכל אחד מהמוזיאונים הכלולים בו. 59.90 אירו למבוגר מעל גיל 18 ו-32.45 אירו לילד עד גיל 18. www.museumkaart.nl

אתר קופונים לאטרקציות: www.uitmetkorting.nl

קניית מזון – לקנות הרבה בימי שישי מכיוון שלאחר מכן הכל יהיה סגור עד יום שני. רשתות סופרמרקטים מומלצות: Aldi, Dirk Van Den Broek ו-Lidl. לנסות לקנות לילדים Vla שהינו סוג של פודינג חלבים בטעמים שונים. טעם שוקו הוא להיט. Hagelslag Muisjes הנם פתיתי שוקולד שמורחים על לחם ו- Chocomwel הינו השוקו ההולנדי המצוין.

מטריות – לקחת תמיד מטריות בתיק מכיוון שאף פעם אי אפשר לדעת מתי יהיה גשם. הוא מתחיל ונגמר בפתאומיות. עוד דבר שחשוב לזכור – אם יורד גשם היכן שלנים, זה לא אומר שיורד גשם במקום שאליו נוסעים ולהפך!

שירותים – כמעט כל כניסה לשירותים עולה כסף (אפילו במקדונלדס), בדרך כלל אירו לאדם.

אוכל – האוכל האהוב על ילדים הוא ה-Vlaams Frites שזה צ'יפס. לאכול אותו עם רטבים שונים – קטשופ, מיונז, רוטב בוטנים ועוד. לאכול פנקייקים (Panakoeken), ופלים (Stroopwafel) ופנקייקים קטנים יותר עם אבקת סוכר (Poffertjes).

טיולים מאורגנים ושירותי תיירות – בתיה ומירון טן ברינק (ישראלים לשעבר) הקימו את חברת **איזי ריידר** הותיקה המספקת שירותי תיירות (טיולים ברכב/ברגל/באופניים ושירותי הסעות). רוב הלקוחות ישראלים, אבל השירות ממש לא ישראלי והוא יוצא מן הכלל מרגע ההזמנה, החל מהתשובות הסבלניות שלהם במיילים, הרצון לסייע בכל דבר וכלה בביצוע המקצועי ללא דופי של הטיולים עצמם. **פשוט תענוג!** ניתן להשיג אותם בשעות 10:00-18:00 בימים שני עד שישי (שעון ישראל) בטלפון ישראלי 03-7639047 או בטלפון הולנדי +31611292616 או באתר האינטרנט

www.easyrider-amsterdam.co.il

אפטלינג

אחד הפארקים היפים והפופולריים באירופה. ספר אגדות שאפשר לטייל בו. בפארק חלקים שמוקדשים לאגדות האחים גרים, לסיפורי שדים ורפאים ואפילו לסיפורי אלף לילה ולילה. יש בפארק טירות אבירים, מערות גמדים וכמובן יער האגדות. חלק נכבד מהמתקנים מקורה ולכן גשם לא כל כך מפריע. הפארק מחולק לארבעה עולמות מרכזיים: Adventure, Fairy, Travel, Alternative ו-Adventure (עולם ה-Adventure), כי אחר כך התורים בהן ארוכים. פירוט המתקנים:

Baron 1898 – רכבת הרים חדשה המפילה 18 איש מגובה של 37 מטר במהירות של 90 קמ"ש. **Symbolica**
Palace of Fantasy – מתקן נהדר לקטנטנים בו נוסעים בקרון בעולם הפנטזיה. **Vliegende Hollander** – רכבת הרים שחלקה רגילה וחלקה במים. מתקן חדיש מאוד ומרטיב. **Joris en de Draak** – רכבת הרים כפולה מעץ בסגנון ישן. כל מסילה באורך 810 מטר והרכבת מגיעה לגובה של 25 מטר ולמהירות מקסימלית של 75 קמ"ש. **Python** – רכבת הרים מודרנית בעלת מסילה מתפתלת ומתעקלת בלופים במהירות 85 קמ"ש וגובה 29 מטר. **Vogel Rok** – רכבת הרים שנוסעת בחשכה אפלולית ומפחידה. **Bobsled** – בנויה כמזחלת הנוסעת במגלשות מיוחדות במהירות של 60 קמ"ש. **Pirana** – סירות אבוב עגולות המשייטות בין אשדים ומפלים. לא להתאמץ להתחמק מלהירטב. השאלה היא רק כמה תירטבו. **Gondola** – שיט רגוע יותר בנוף יפה להפליא. **Fata Morgana** – נסיעה דרך סצנות אלף לילה ולילה יפיפיות בה אפשר לראות רקדניות בטן, טיגריסים, גמלים, מכשפות, קבצנים ושלל דמויות מפוקפקות. **Dream Flight** – רכב שמרחף מעל יערות קסומים בהם חיים טרולים מכוערים ופיות יפיפיות. **Doolhof Maze** – מבוך מצמחייה עם הפתעות שונות שמסתרות לילדים עד גובה מטר וחצי. **Villa Volta** – וילה אצילית בסגנון המאה ה-18, בה מתגורר מנהיג כנופיית פושעים שקולל וביתו הפך לגיהנום. כולל פעלולים מרהיבים ותחושה כי כל המבנה מסתחרר סביבכם ואתם מתהפכים על ראשכם לכיוון הרצפה. **Panda Droom** הינו סרט טבע תלת ממדי המתאר את נזקי האדם בטבע, כולל משקפיים וקטעים די מפחידים. ילדים אוהבים את **Fairy Tale Forest**, עם הצגות פעילות (הבובות זזות או שמוקן עליהן סרט), אמנם בהולנדית, אבל הילדים מסתדרים.... מבט נהדר על הפארק מציעה **פגודה** תאילנדית המתרוממת לגובה 45 מטר, סבה על צירה ומעניקה מראה מרהיב של 180 מעלות.

במקום מתקיים **Carnival Festival**, התשובה ההולנדית למצעד של דיסני עם 270 דמויות מלאומים שונים מכל קצווי העולם. בשנת 2012, לרגל חגיגות 60 שנה לפארק, הושק מופע מזרקות מרשים הנקרא **Aquanura**, שלטענת הפארק הוא הגדול באירופה. המופע נערך בשעות הערב בשעות משתנות על פי התאריך.

הפארק נמצא 110 ק"מ מאמסטרדם (שעה ורבע נסיעה). נוסעים בכביש 27A עד היציאה ל-Kaatsheuvel ואז ב-261N עד לפארק. כתובתו: Europalaan 1 5171KW Kaatsheuvel.

הפארק פתוח מסוף מרץ ועד אמצע אוקטובר בשעות 10:00-18:00. בין 8 ליולי ועד סוף אוגוסט הפארק נסגר בשעה 20:00 ובימי שבת עד חצות. בשאר חודשי השנה, השעות מצומצמות ויותר וחלק מהמתקנים סגורים. יום ב' "נחשב" ליום רגוע. להגיע לא יאחר משעה 09:45. מפה עולה כסף, אז כדאי להדפיס מהאינטרנט.

דמי כניסה: 39.5 אירו לכל אחד מעל גיל 4 ביולי אוגוסט או 37.5 אירו לרוכשים כרטיסים באינטרנט. בשאר חודשי השנה הכניסה עולה 2 אירו פחות. אפשר להוסיף 10 אירו ולקבל חצי שעה כניסה מוקדמת ל-10 אטרקציות (אי אפשר להספיק יותר מאטרקציה אחת), שתיה חמה עם מאפה וארוחת צהרים עם צ'יפס. מפה עולה 1.5 אירו. חניה עולה 10 אירו. **לקנות כרטיסים באינטרנט מראש**. זה חוסך חצי שעה של תורים בקופות ואפילו זול יותר. אם קונים כרטיסים מראש, קנו גם כרטיסי חניה מראש. לא להמתין לסוף היום, כי אז אלפי אנשים יעמדו בתור למכונות התשלום. את כרטיסי החניה רוכשים בחנות המזכרות מול קופות הכניסה לפארק או באינטרנט.

אתר אינטרנט: www.efteling.nl

פארק Walibi Holland

השלוחה ההולנדית של רשת פארקי רכבות ההרים המטורפות והמפחידות במיוחד. לא לבעלי לב חלש..... הפקידו את ילדיכם הקטנים ב- Bugs Bunny World ורוצו אל הדבר האמיתי. הפארק פתוח לחלוטין ואין מחסה ליום גשום. הפארק מחולק לאזורים שונים על פי ארצות. אפשר גם לטייל ברחובות משוחזרים מאמריקה כגון רחוב בקליפורניה בשנות ה-60 כולל חנויות ממתקים, מאפיות, גלידריות ובתי קפה. פירוט המתקנים (קיימות הגבלות גובה במתקנים השונים):

Goliath – רכבת ההרים הגבוהה, הארוכה, המהירה והתלולה ביותר בבנולוקס. היא מגיעה לגובה של 46 מטר ולמהירות של 106 קמ"ש לאורך מסלול שאורכו 1.2 ק"מ, כולל לופים. **Robin Hood** – רכבת הרים קלאסית עשויה עץ, המבטיחה נופים מרהיבים של הפארק וסביבתו מראשה. רכבת באורך של 1035 מטר המגיעה למהירות של 80 קמ"ש. **El Condor** – כאן הצעידו את האימה צעד אחד נוסף... פה הקרונית נוסעת הפוך עם הראש כלפי הקרקע. הרכבת טסה במורדות, עליות ועיקולים מחרידים במהירות של 85 קמ"ש ועד גובה של 32 מטר. **Space Shot** – מגדל גבוה שמספר כסאות דבוקים אליו בגבם, שבו אתם משוגרים אנכית לראש המתקן לגובה של 60 מטר. מכאן ניתן לראות נוף מרשים ואז נופלים את כל הגובה, עוצרים באמצע, משוגרים שוב למעלה וחוזר חלילה. **Crazy River** – שטים בבולי עץ על תעלת מים עם מספר מפלים עד גובה 6.5 מטר.

חוץ מרכבות הרים ושאר מתקנים מפחידים, מציע הפארק גם מתקנים רגועים יותר לכל המשפחה, ביניהם גלגל ענק בגובה של 45 מטר (לא להתבלבל עם ה-G Force, גלגל ענק במהירות מזעזעת), מסיבת תה של כוסות תה מסתובבות, מרוצי מכוניות, קרוסלה של כובעי סומבררו ועוד.

ילדים קטנים יותר יאהבו את **Bugs Bunny World**, שם יוכלו לפגוש את דמויות האחים וורנר האהובות – טוויטי, טאז, דאפי דאק, באגס באני ועוד. בחלק זה של הפארק נמצאים מתקנים לילדים עד גיל 9 שלא עברו את דרישות הגובה ברוב המתקנים האחרים בפארק

מופעים שונים נערכים בפארק מידי יום, חלקם בהשתתפות דמויות האחים וורנר וחלקם למבוגרים יותר, כמו מופע פעלולים של באטמן הנלחם בכוחות הרשע.

איך מגיעים? נוסעים בכביש 6A מאמסטרדם. פונים ביציאה ל-Lelystad. כתובת: Spijkweg 30 Biddinghuizen.

הפארק נפתח חלקית (בעיקר בסופי שבוע) בחודשים מרץ ואפריל ומתפקד במתכונת מלאה בחודשים מאי עד אוגוסט. הוא חוזר למתכונת חלקית בספטמבר ושוב למלאה בתקופת החגים של אוקטובר. שעות הפתיחה משתנות בהתאם לתאריכים וחשוב מאוד לבדוק מראש. בדרך כלל פתוח בשעות 10:00-17:00 או עד 18:00 ובחודשים יולי אוגוסט ובחגים עד 20:00 או אף עד חצות.

דמי כניסה: 35 אירו לאדם מעל גיל 12. רכישה באינטרנט לתאריך ספציפי עולה 27.5 אירו לאדם, חסכון משמעותי. חניה עולה 8 אירו.

אתר אינטרנט: www.walibi.nl

צפון מערב הולנד (מצפון לאמסטרדם)

הצפון עמוס אגמים ותעלות ונמצא קרוב לאוקיינוס. כביש (גשר) 7A עולה על הים ונוסע 40 ק"מ כשהים משני הצדדים – הרגשה נהדרת לנוהגים וחוויה לילדים. ישנם שני כפרי דייגים חביבים על שפת אגם אייסלמר – וולנדס ומרקן. **לא להיות בשניהם**. מרקן יותר אותנטי, אבל הרוב נוסעים לוולנדס, אז לאיפה הולכים?

מרקן (Marken) – כפר מלא קסם של ימים עברו. הבתים שוכנים בתוך גני ירק ועצי פרי, חלקם קרובים לשפת המים ומוצבים על כלונסאות גבוהות. בתעלות שטים ברווזים והאווירה שקטה ופסטורלית. עד מחצית המאה ה-20 הכפר היה אי וכיום הוא מחובר עם כביש אל היבשת. התושבים עסקו בציד לווייתנים והקימו בתי חרושת קטנים לזיקוק שמן לווייתנים, אך עם בניית הסכר נגדעה פרנסתם והיום הם עוסקים בעיקר בתיירות. משאירים את המכונית במגרש החניה (בתשלום) ונכנסים לכפר לטיול רגלי. כפר דייגים ציורי ויפה. השוק מגוון ויפה ומומלץ להיכנס ולצפות בבית דייגים מקומי בעלות נמוכה. ניתן לחצות את גשר ביאטריקס (המלכה) ומשמאל רואים מפעל לייצור קבקבי עץ. אפשר להמשיך לטייל לכיוון הנמל. משך ביקור – **שעה**. **ניתן להגיע לכפר גם במעבורת Marken Express מהכפר וולנדס**, המפליגה בתדירות של 45 דקות (הראשונה בשעה 10:30) ועולה 8.5 אירו לכיוון אחד למבוגר או 11.5 אירו לכרטיס הלוך ושוב למבוגר. ילד בגיל 4-12 משלם חצי מחיר. יש כרטיס משפחתי לזוג ו-2 ילדים שעולה 39.95 אירו וכולל כרטיסי הלוך ושוב + 2 קפה ועוגות תפוחים + 2 שתייה לילדים + עוגות שקדים לילדים. en.markenexpress.nl

אלקמאר (Alkmaar) – שוק הגבינות הכי מפורסם בעולם שמתקיים אחת לשבוע **בימי שישי** בחודשים אפריל-ספטמבר בכיכר העיר. מעבר למכירה הרגילה של אלפי גבינות מהכפרים באזור, מסתובבים בשוק אנשים לבושים לבן הנושאים מגשים ענקיים עמוסים בגבינות ומשחזרים את מכירת הגבינות בימים עברו. הסוחרים מחטטים בגבינות, טועמים מהן ומתווכחים על המחיר. סגירת עסקה מבוצעת באמצעות מחיאות כפיים של המוכר והקונה ואז מגיעים הסבלים הלבושים בלבן וחובשים מגבעות קש ומעמיסים את הגבינות על מריצות בדרך לבית השקילה. כתובת: Waagplein 2. לחפש את חניון Kanaal. הוא זול ועולה 3.5 אירו לשעתיים וחצי. שוק הגבינות כאן שונה לחלוטין מזה של חאודה ואפשר לבחור ביניהם על פי היום בשבוע (בחאודה ביום חמישי). יותר ממוקד בגבינות חשוב לשמוע את ההסברים באנגלית. השוק פעיל בשעות 10:00-13:00. חשוב להקדים לפני התנפלות התיירים. הכניסה חופשית. השוק לא מתקיים בגשם. בנוסף קיים בעיירה **מוזיאון הגבינה ההולנדית (Kaasmuseum)**, הנמצא במבנה ששימש בעבר את בית השקילה ומציג את ההיסטוריה של הגבינה, כלים להכנתה ומלמד כיצד גבינה הולנדית יוצרה בדרך המסורתית. צפו במכבשי הגבינה העתיקים מעץ. ניתן לצפות בשוק בלי להידחס מחלונות מוזיאון הגבינה המשקיפים אל השוק. זווית הצילום הטובה ביותר על הכיכר נמצאת על גג בניין המוזיאון אליו ניתן לעלות. פתוח בתקופה שהשוק מתקיים בשעות 09:00-16:00. 5 אירו למבוגר מעל גיל 12 ו-2 אירו לילדים בגילאים 4-12. מקבלים כרטיס **מוזיאונים**. כתובת: Waagplein 2. **סה"כ שעתיים**. www.kaasmarkt.nl www.kaasmuseum.nl

אדאם (Edam) – עוד אתר **חלופי** לשווקי הגבינות של אלקמאר וחאודה. את פרסומה קנתה אדאם בגלל חריצי הגבינה העטופה בשעווה צהובה, הנקראים על שמה. משקלה של כל גבינה 2 ק"ג. השוק מתקיים בחודשים **יולי ואוגוסט** בלבד **בימי רביעי** בשעות 10:30-12:30. יש גם שוק ערב **בשבת** בשעות 21:00-23:00. בדומה לשווקי הגבינה האחרים, גם כאן ניתן לצפות בגבינות, בסבלים, בשקילה ובמשא ומתן, רק שמרבית הקונים הם מקומיים ותיירים ולא סוחרים. להחנות את האוטו ברחבה הגדולה בכניסה לכפר במרחק 5 דקות הליכה מהשוק. הטיול בעיירה מתמקד בכיכר דאמפליין (חצויה על ידי תעלה. בכיכר נמצאים בית העירייה וכנסיית סנט ניקולאס) ובכיכר שוק הגבינה. לטייל ברגל בסמטאות הכפר הציורי. אפשר לקנות גבינות (מחירים יחסית זולים), תותים ואוכמניות ויש הרבה חנויות מזכרות במחירים סבירים וחנויות שוקולד בעבודת יד במגוון צורות וטעמים. חלק מהתושבים עדיין בלבוש מסורתי. בכל פינה רואים את נעלי העץ והרבה בנינים עתיקים וגשרונים. **שעה**. www.edam.com

Hoorn – עיר נמל ציורית הממוקמת על ה-7A. המטרה המרכזית בביקור הנה רכבת הקיטור, אבל אפשר לבקר גם ב**מוזיאון רכבות הקיטור (Museumstoomtram)** בכתובת: Van Dedemstraat 8. המוזיאון ממוקם אחרי תחנת הרכבת ואי אפשר לפספס אותו. זהו המוזיאון ההיסטורי של רכבות הקיטור בהולנד. המוזיאון מומלץ רק אם נוסעים

ברכבת הקיטור. אם לא, **עדיף המוזיאון באוטרקט**. ניתן לראות דגמי רכבות נוסעים, קרונות משוחזרים, קטרים, בנינים, תחנות, שלטי איתות, ציוד, חפצים שימושיים ותמונות ישנות. בחודשי הקיץ מתקיימת גם סדנת פעילות לילדים. וכאן מגיעים לאטרקציה המרכזית בעיירה - **רכבת הקיטור** העתיקה והמשוחזרת (נקראת **Stoomtram**) שעושה מסלול של 14 ק"מ דרך כפרים לכיוון העיר Medemblik שבה יש טירה עתיקה ובתי קפה טובים. שעות יציאת הרכבת והחזרה משתנים בהתאם לחודש בשנה ויש 1-4 רכבות ביום. הנסיעה נמשכת **שעה ו-20 דקות**. עלות הנסיעה הנה 21.5 אירו למבוגר ו-16 אירו לילדים בגילאים 4-12. יש **כרטיס משפחתי** להורים + עד 4 ילדים ב-72 אירו. הנסיעה ברכבת היא איטית, הקטר צופר ללא הרף, הרכבת נופחת ענני עשן, שקשוק הגלגלים על הפסים נשמע כמו בסרטים הישנים והרכבת מלאה במשפחות הולנדיות. הנסיעה נמשכת בין חורשות ושדות, אין אפשרות לרדת במהלכה ונדרשת סבלנות רבה. אם לא הבאתם אוכל, חטיפים מוגשים ברכבת. ניתן לצאת למרפסת הרכבת תוך כדי נסיעה. ילדים צעירים הנהנים מאוד. לטירה יש תעלות מגן, שריונות באולם המרכזי, הרבה קסם ויש אומרים שגם רוחות רפאים.... ליד הטירה נמצא פארק נהדר עם חווה קטנה של פונים, עזים, כבשים, תרנגולות, מגרש גולף מיניאטורי ומסעדה. www.museumstoomtram.nl.

אנקהויזן (Enkhuizen) – עיר עתיקה וסוגונית שנשארה בדיוק כפי שנבנתה. האתר המרכזי בעיר הינו מוזיאון הים הדרומי (**Zuiderzeemuseum**) המשלב כפר משוחזר במוזיאון פתוח ומוזיאון ימי במבנה סגור. במוזיאון הפתוח ישנם עשרות בתים, חנויות, בתי מלאכה וכנסיה שהועברו אליו מערים וכפרים במחוזות שונים ברחבי צפון הולנד. ניתן ללמוד מהם על סגנון החיים היומיומי של הדייגים בכפרים משנת 1880 עד 1932, לפני הקמת הסכר. ניתן לראות את כל בעלי המקצוע שחלפו מן העולם כמו קולעי חבלים, נפחים, זגגים, אופים ועוד. אחת האטרקציות במקום הנה האפשרות לשאול בגדים מסורתיים הולנדיים ולטייל איתם על הגשרים וברחובות המרוצפים. הביגוד מתאים לילדים עד גיל 12. במוזיאון הימי הסגור אפשר לראות אוסף אניות מבעד לחלונות זכוכית. בתוך האולמות ניתן למצוא ספינות עתיקות, ציוד ימי, מפות, ציורים ומצגים מרתקים המעידים על המסחר הימי של התושבים במאות 17-19. המוזיאון מורכב מתריסר בניינים המחברים יחדיו מסביב לשלוש חצרות פנימיות. ההגעה למוזיאון מתבצעת באמצעות שיט בסירה אליה יש שילוט ברור. מומלץ לחנות בחניה של המזח. המוזיאון הסגור פתוח כל השנה בין השעות 10:00-17:00 ואילו המוזיאון הפתוח פעיל מסוף מרץ ועד סוף אוקטובר. כניסה בעלות של 16 אירו למבוגר ו-10 אירו לילד בגילאים 4-12. **כרטיס משפחתי** לזוג + 2 ילדים עולה 42.5 אירו. נכלל **כרטיס המוזיאונים**. חניה במחיר של 5 אירו. כתובת החניה: www.zuiderzeemuseum.nl. Zijlweg 2.

קניות: בעיירה Lelystad נמצא **אאוטלט** ענקי, זול ומומלץ מאוד בשם **Batavia Stad** שנמצא בכתובת: Bataviaplein 60. פתוח בימים שני עד שישי בשעות 10:00-18:00 ובשבת וראשון עד שעה 20:00. האאוטלט בהחלט זול. במקום ניתן למצוא מעל 250 מותגים ביניהם אסיקס, טומי הילפיגר, ליוויס, אדידס, נייק, פומה, פולו, קלוין קליין, קרוקס, קולומביה, אספרי ועוד. ההנחות מתחילות ב-30% ויכולות להגיע אף ל-70%. מגוון מסעדות ובתי קפה משרתים את קהל הקונים. אין בעיה להגיע למקום עם רכב או רכבת או עם שירות הסעות מאמסטרדם שהמרכז מספק בחודשים יולי ואוגוסט בלבד. www.bataviastad.nl

וולנדם (Vollendam) – כפר דייגים מקסים ועתיק על גדת ימת אלסמיר, בו תוכלו לראות הולנדים בלבוש מסורתי. להחנות את הרכב בחניון ליד אזור המזח והעיר העתיקה ולשוטט בין הרחובות הציוריים לאורך הנמל. להסתובב בין הדייגים המתקנים את הרשתות, לאכול הרינג מעושן (2 אירו למנה) וצלופחים (4 אירו למנה) ולהצטלם בתלבושת מסורתית (15 אירו לתמונה או 20 אירו לתמונה זוגית והמחיר יורד ככל שמצטלמים יותר אנשים. אם מחליטים להצטלם אז תעשו את זה בהתחלה מכיוון שלוקח כ-20 דקות עד שהתמונה מוכנה). במשך שנים שימשה וולנדם כאחד ממרכזי דיג ההרינג שהוחלף בעשורים האחרונים בצלופחים. עם קצת מזל, ניתן לראות מכירה פומבית של צלופחים מפרפרים בחביות ענק בשעה 10:00 בבוקר. עוד במקום תמצאו הדגמות כיצד מכינים גבינה, הדגמות כיצד מכינים StroopWaffle, מפעל קרמיקה ונפח. הטיול בעיירה מתמקד ברחוב Haven הצמוד לרציף הנמל. בהמשכו הופך לרחוב Zuideinde. מאחרי הנמל רחובות חמודים עם בתים ציוריים וקבקבי עץ בפתח הבית. **כאן ניתן לקנות מזכרות בזול. מהנמל ניתן לקחת את סירת המרקן אקספרס ולהגיע בשיט קצר לכפר מרקן.**

בין וולנדם למוניקנדם (Monnickendam) ממוקמות חוות גבינה אותנטיות. פונים ל- Katwoude ולאורך הסוללה יש כמה חוות כאלו (נקראות Hoeve). החווה של אירנה מומלצת ([Clogs Irene Hoeve](#)). אפשר לראות אצלה ייצור קבקבי עץ וגם גבינות, כולל צפייה בתהליך הייצור וקניה של גבינות טובות.

Zaandam – קרוב לשדה התעופה (30 ק"מ). במקום מוזיאון המשחזר את החיים בכפר הולנדי במאה ה-17. בתי מלאכה של כפכפי עץ, תחנות רוח עובדות, חוות גבינות ושייט בנהר Zaam. **כפילות עם המוזיאון הפתוח.**

Zaanse Schanse – מוזיאון פתוח המשחזר את החיים בכפר לפני 150 שנה. בתים אותנטיים, מספנות היסטוריות, הכנת קבקבי עץ הולנדיות, חנות גבינות ועוד. לאורך הנהר פזורות 6 טחנות רוח וכל תחנה מדגימה שימוש אחר (לדוגמה, ייצור צבעים, עיבוד עץ, ייצור תבלינים). לחלק מהתחנות הכניסה חופשית וחלקן בתשלום. מסלול של **שעה**. לא לפספס ביקור והדגמת ייצור **במפעל כפכפי העץ** (נקרא Klompenmakerij). כניסה חופשית. פתוח בשעות 08:00-18:00). לא לשכוח להצטלם בתוך נעל עץ ענקית בכניסה למפעל ועם קבקבים מכל הגדלים והצבעים שזה חוויה לילדים, **במפעל הגבינות** (נקרא Kaasboerderij). כניסה חופשית, כולל טעימות. לראות את ערבול החלב וייצור הגבינה בתהליך מסורתי) ולבקש הדרכה מההולנדית בלבוש המסורתי ו**בתחנת רוח החתול** (נקראת Verfmolen de Kat). פתוח בשעות 09:00-16:30. 4 אירו למבוגר. 2 אירו לילד בגילאים 6-12). חלקה התחתון של התחנה מקורי והעליון התוסף מאוחר יותר, מייצרים בה צבעים מעצים והיא היחידה בה אפשר ממש לצפות באיך עובדת טחנת רוח. מהירות הכנפיים שלה עד 130 קמ"ש. בקשו דף הסבר בעברית בקופה. הרבה יותר יקר לקנות כאן בחנויות מאשר במקומות אחרים ולא מומלץ לבקר במוזיאון. **לבוא מראש עם מפה באנגלית** מהאינטרנט מכיוון שרוב הכיתובים באתר בהולנדית. לא להתפתות לחנות ברחובות הכפר, אלא בחניה המסודרת במקום (10 אירו לרכב). כתובת: Schansend 1 Zaandam, 16 ק"מ צפונית מערבית מאמסטרדם. פתוח בשעות 09:00-17:00. **כפילות עם Kinderdijk** למרות שיש הטוענים כי חשוב לבקר בשני המקומות. www.zaanseschans.nl

Texel – ההגעה לאי, הנמצא בים הצפוני מתבצעת באמצעות מעבורת בשם Veerboot Texel היוצאת מן הדרך (בכתובת Havenplein 3) ומפליגה במשך 20 דקות (בין 06:30-21:30 כל שעה חצי עגולה. ביום ראשון מעבורת ראשונה בשעה 07:30. המעבורת חזרה מפליגה בין 06:00-21:00 כל שעה עגולה וביום ראשון המעבורת הראשונה בשעה 07:00) בין החודשים אפריל וספטמבר. מחיר המעבורת בעונה הינו 37 אירו לרכב או 2.5 לנוסע כשמפליגים ללא האוטו. פה נפגוש את הדגים ואת הצ'יפס הטובים ביותר בהולנד, אבל לא זו סיבת הביקור. האטרקציה המרכזית הנה ספינות דייג שעליהן אפשר לראות איך דגים שרימפסים בים הצפוני כולל הסברים וטעימות וכן לבקר במושבות כלבי הים. השיט יוצא מהנמל של Oudeschild ומבוצע על ידי חברת TX 10 Emmie, שממוקמת בנמל מאחורי דוכן הכרטיסים. השיט מבוצע בימים שני עד שבת בשעות 10:30-14:00. בקיץ יש שיט נוסף בשעה 16:30. השיט נמשך **שעתיים** ועולה 12.5 אירו למבוגר ו-10 אירו לילד. הספינות קטנות וצרות, על מנת שהדייגים יוכלו להתקרב אל השרימפסים וכלבי הים. לילדים יש אפשרות לגעת בסחורה ולראות הדגמה של התהליך – פרישת הרשת, הוצאתה, מיון הדגים והסברים עליהם, בישולם ואכילתם. לא לשומרי כשרות. ניתן לשתות קפה בחלק המקורה של הספינה. בנוסף לכך, מגיעים אל מושבות כלבי הים, שם ניתן לצפות ב-1500 כלבי ים ועוד 1000 כלבי ים אפורים. אחר כך ניתן לבקר בבית חולים לכלבי ים ולשוטט בהנאה על אי מקסים. מומלץ לאכול באזור הנמל מעדני ים בזול.

דרום מזרח הולנד

המוזיאון הפתוח בארנהיים (Arnhem) – מהווה סקירה של ההיסטוריה של הולנד לאורך המאות האחרונות – בתוה, תעשייה, רפואה, מבשלות בירה, נגריות ועוד. ניתן לחוות את הכוח המרשים של מנוע הקיטור, לראות איך משפחת דייגים נהגה לחיות, לאכול עם משפחת חוואים ועוד. הפארק כולל יותר מ-80 מבנים היסטוריים וחווות מאזורים שונים בהולנד, תחנות רוח וגשרים מתרוממים. באמצעות המוזיאון ניתן לקבל מושג על חיי היום יום והעבודה בהולנד ב-250 שנה האחרונות. הילדים יכולים לבלות באחוזת הילדים, שם הם יכולים להתנסות במלאכות כמו בניית ספינות, ייצור נייר, כביסה, חליבה ועוד ולגלות שזה לא כל כך קל.... האזור המעניין עבור ילדים הינו אזור השחזור של רחוב עתיק. כאן ניתן למצוא בתי ממכר לשוקולד, מאפייה ומגרש גדול לרכיבה על אופניים מסוגים וגדלים שונים, כשברקע מגנת תזמורת מוזיקלית קלה ונעימה. עוד באתר: תחנות רוח מתקופות שונות, בתוך הבתים ובסדנאות המלאכה יש שחקנים שעובדים כמו פעם. בבתי יש עקרות בית, לבושות בבגדים אותנטיים שמבשלות ומארחות ואפילו מחלקות כיבוד. במקום קיימת מאפייה שאופה לחמים ולחמניות ואפשר לקנות וכן יש מכולת של פעם עם ממתקים של פעם. אפשר לשבת ולאכול מהמאפים בזמן שהילדים משחקים במשחקים של פעם – חישוק ומקל, אופניים עם גלגל גדול וגלגל קטן ועוד. לא ללכת לגן החיות. במקום גם קיימת מצגת הולנדרמה (לברר באיזה שעה) בתיאטרון המשלב את כל האמצעים הויזואליים – אור, קול, וידאו ותזוזה על פי הצורך. יושבים על כסא בחשכה והמושבים מסתובבים, עולים ויורדים ובכל פעם נגלה דבר אחר אודות הולנד. הביקור במקום נמשך **4 שעות** וניתן לעשות אותו ברגל או ברכבת עתיקה שנוסעת באתר. כדאי לקנות בכניסה כרטיס חופשי לרכבת, שמאפשר נסיעה במשך כל היום. כדאי בתחילת הסיור לעשות סיבוב התרשמות ברכבת ולאחר מכן להחליט היכן לרדת ובאילו תחנות לעצור. המוזיאון פתוח בעונת הקיץ מסוף מרץ ועד סוף אוקטובר בין השעות 10:00-17:00. מבוגר מעל גיל 13 משלם 19 אירו וילד בגילאים 4-12 משלם 16 אירו. כלול בכרטיס מוזיאונים. בכניסה מקבלים מפה באנגלית ומומלץ מאוד להחליט מה רוצים לראות מכיוון שהמקום ענק וחשוב להתמקד במה שמעניין. חניה עולה 6 אירו. כתובת: Schelmseweg 89. www.openluchtmuseum.nl

גן החיות בורגר – מהמוזיאון נוסעים כמה מאות מטרים לגן החיות המכיל 3000 בעלי חיים ובנוי מארבעה אזורים אקלים שונים – מדברי (מדבר מקסיקני, על בעלי החיים שבו, עם הרבה קקטוסים), טרופי (יער טרופי עם מפל, ציפורים צבעוניות שעפות חופשי, חום ולחות גבוהים ביותר), אוקיאנוס (היפה באזורים. יורדים מגובה פני הים, דרך שוניות עד למעמקים כשדגים שטים מסביב. לפעמים גם התקרה היא שקופה וחלק מהדגים שטים מעליך), ספארי (לא נוסעים ברכב...אזור פתוח עם אריות, נמרים, זברות ועוד. הולכים על גשר תלוי מעל הספארי או בשביל לידו) ויער מנגרובים (צפרדעים, צבים וזיקיות. לח וחסם). במתחמי הספארי והטרופי הולכים על גשר תלוי על מנת להגן על החיות ולהפריע להם כמה שפחות. חלק מהחיות חופשיות וחלק מאחורי סורגים. יש בגן עוד חיות רבות ואזור מתקנים גדול ומיוחד (המון חבלים) שאהוב מאוד על ילדים. גן החיות מרשים ומתוחכם מאוד, מהיפים בעולם, לא גדול מידי, אבל עשיר ובנוי לתפארת. מומלץ להתחיל בצד ימין בגן החיות הרגיל וללכת על פי המסלול במפה שמקבלים בכניסה. את עולם הים והמדבר מומלץ להשאיר לסוף הביקור. הגן יכול גם להתאים לימים גשומים מכיוון שחלקים ממנו מקורים. הסיור אורך **3 שעות**. הגן פתוח בעונת הקיץ מסוף מרץ ועד סוף אוקטובר בין השעות 09:00-18:00 (בחורף עד 17:00), כאשר בית הציפורים, האזור הטרופי והספארי נסגרים בשעה 17:00. הכניסה למבוגרים מעל גיל 10 עולה 22 אירו וילדים בגילאים 4-9 עולה 19 אירו. רכישה באינטרנט חוסכת 1 אירו לאדם. מומלץ להגיע מוקדם על מנת להימנע מעומסים ומאזורים סגורים. **האוכל והשתייה בגן יקרים מאוד ומומלץ להצטייד מראש בהרבה מים**. חניה עולה 6 אירו (יש לקנות אסימון לחניה בקופת הכרטיסים ולשלשל אותו למחסום ביציאה). כתובת: Anton Van Hooffplein 1. www.burgerszoo.eu

חשוב: כרטיס משולב למוזיאון הפתוח ולגן החיות עולה 29.25 אירו למבוגר מעל גיל 13 ו-23.65 אירו לילדים בגילאים 4-12. ניתן לרכוש כרטיס משולב בשני האתרים ויש לבקר בשניהם תוך 5 ימים.

ארמון הט לו (Het Loo) – ארמון מרשים עם גנים מרשימים, המומלץ לילדים שמתפעלים ממבנים מרשימים, טבע וגנים ואוהבים לשמוע סיפורי היסטוריה. הארמון נקרא גם "ורסאי של הצפון". החדרים בארמון צבעוניים ומעניינים. הגנים מסביב מטופחים ומרשימים וניתן לטייל ביניהם ולהתרשם מהפסלים ומהמזרקות. במקום ניתן לראות בין היתר

אורות סוסים עשירות, מכוניות עתיקות, מזחלות שלג, כלי חרסינה מרהיבים, מדי אצולה וחרבות, תמונות מחיי משפחת המלוכה ההולנדית ועוד. חדרי הארמון מרהיבים ומציגים 300 שנות היסטוריה של בית המלוכה ההולנדי. לסייר בחדרים, באולמות האירוח, לראות את שטיחי הקיר והריהוט הכבד, את המטבח עם כלי החרסינה מדלפט, את חדרי השינה, כולל חדר השינה של וויליאם ומרי וחדר העבודה של המלכה וילהמינה. הארמון שימש בעבר את אחיו של נפוליאון ולאחר מכן את משפחת המלוכה. בשנת 1984 הפך לארמון ציבורי. ביקור בארמון נמשך **שעתיים**. ההגעה מהחניה לארמון מומלצת על ידי מרכבה עתיקה רתומה לסוסים במחיר של 1 אירו לכל כיוון. לא מתאים לילדים מתחת לגיל 6. לא ניתן להיכנס עם עגלות ותיקים משאירים בלוקרים. כניסה עולה 14.5 אירו למבוגר ו-5 אירו לילדים בגילאים 4-17. כרטיס משפחתי (זוג+4) עולה 35 אירו. רכישה באינטרנט עולה 0.5 אירו לאדם פחות. שעות פתיחה: 10:00-17:00 בימים שלישי עד ראשון. **סגור בימי שני**. מקבלים **כרטיס מוזיאונים**. כתובת: Koninklijk Park 1 Apeldoorn. www.paleishetloo.nl

דבנטר (Deventer) – בירת הצעצועים העתיקים. בעיר נמצא **מוזיאון הצעצועים** (Speelgoed en Blikmuseum). חמש קומות של נוסטלגיה. קומה שלמה מוקדשת לבובות, קומה שלמה למשחקי קופסא, קומה פעילה שבה ניתן לשחק, קומה של בנייה בלגו, אוסף של מכוניות צעצוע, מטוסים ורכבות משחק, צעצועים ישנים, פאזל ומונופול ענקיים, תיאטרון צלליות ועוד. ניתן להתחפש ולהצטלם. אפילו המבוגרים נהנים ומתרגשים. הילדים לא ירצו לעזוב. פתוח בימים רביעי עד ראשון בשעות 11:00-17:00. **סגור בימים שני ושלישי**. כניסה עולה 5 אירו למבוגר מעל גיל 18 ו-2 אירו לילד בגילאים 4-18. **מקבלים כרטיס מוזיאונים**. כתובת: Brink 47. בעיר עצמה יש מבחר עצום של חנויות צעצועים עתיקים וצעצועים בכלל. אחת הערים היפות בהולנד. בתים מצוירים, סמטאות מקסימות וכיכר ענקית בה פזורים אופני ילדים וצעצועים משנות ה-30 וכל הילדים משחקים להנאתם. העיר מורכבת מרשת של מדרחובים הולכי רגל בלבד, עם חנויות קסומות, בעיקר לצעצועים, בתי קפה ומסעדות נעימות. אחד הרחובות היפים ביותר הינו רחוב Walstraat שעל חזיתות בתיו מתנוססים ציורי קיר. לא לפספס את חזיתו של בית מספר 20. www.speelgoedmuseumdeventer.nl

שייט פנקייקים – בעיר **נמייקן** (Nijmegen). שיט של **75 דקות** הכולל פנקייקים חופשי, מתוקים ומלוחים עם גבינות ונקניקים. השיט יוצא בימים ראשון רביעי ושיבת בשעות 16:00 ו-17:45. בחודשי הקיץ יש מועדים נוספים ויש לבדוק לפני. עלות: 18.5 אירו למבוגר מעל גיל 12 ו-13.5 אירו לילדים בגילאים 3-12. הזמנה באינטרנט עולה 1 אירו לאדם פחות. **יקר מאוד ולא מוצדק**. www.pannenkoekenboot.nl

פארק הקופים Apenheul – איפה עוד יש הזדמנות לטייל ביער כשלצידנו מהלכים קופים קטנים שנוגעים בנו ומציצים לתוך כיסינו. חוויה יוצאת דופן. רצוי להגיע מוקדם בבוקר לפני המוני המבקרים. בכניסה לפארק מוצג באולם מיוחד הסבר אורקולי על חוקי המקום. מה מותר ומה אסור. כמו כן מקבלים בכניסה לפארק "תיק קופים", שהינו למעשה שק חפצים שלתוכו נכניס את החפצים האישיים שלנו על מנת למנוע את לקיחתם על ידי הקופים בעלי הידיים הארוכות והסקרנות האינסופית. ביציאה מהפארק נחזיר אותו. בפארק שני אזורים עיקריים: אזור שבו הקופים חופשיים להתערב בקהל ואילו בשני הקופים חיים במושבותיהם והמבקרים צופים בהם מהצד. מושבת הגורילות היא האטרקציה המרכזית בפארק. בפארק יש מספר תחנות האכלה של הקופים וניתן להאכיל אותם בסיוע המדריכים המקומיים ולקבל הסבר על אורח החיים שלהם. אסור כמובן להאכיל את הקופים באוכל מהבית. הם זקוקים לאוכל מיוחד. בכניסה לפארק חנות יפה של בובות קופים. כתובת: J.C. Wilsaan 21 Apeldoorn. ביקור של **שעתיים**. פתוח מאמצע אפריל עד סוף אוקטובר כל יום בשעות 10:00-17:00. בשאר השנה עד 16:00. כניסה במחיר 21.5 אירו למבוגר ו-19 אירו לילדים בגילאי 3-12. www.apenheul.com

מחוז אוטרקט

אוטרקט - מומלץ לחנות בחניון מוזיאון הרכבות במחיר 5 אירו או בחניון מוסדר בקרבת העיר העתיקה. העיר העתיקה ביותר בהולנד. במרכז ניצב מגדל הפעמונים הגבוה ביותר בהולנד. העיר בנויה סביב מרכז עתיק התחום בין שתי תעלות – החדשה והישנה. תעלותיה של העיר ייחודיות בכך שלצידן מפלסי הליכה כפולים. ניתן לשוטט לצד התעלה או מעליה. תופעה ייחודית בהולנד. הסיור בעיר כולל שוטטות בעיר העתיקה ובמדרחוב לאורך התעלה הישנה (Oude) במפלס הנמוך, הכולל חנויות סוגניות, בתי קפה, גשרים חמודים וציוריים וחיים תוססים. ללכת לאורך המדרחוב הראשי Zadelstraat או Steenweg לכיוון מגדל הפעמונים. בעיר מתקיימים בימי שבת שלושה שווקים: שוק כללי עם גבינות בשפע, בגדים חביבים וסוגניות של שוק (בקצה הצפוני של הוג קטרין, ליד האקדמיה למוסיקה), שוק לבדים ושוק פרחים מקסים לאורך התעלות שצובע את העיר. הביקור בעיר יימשך לפחות **חצי יום**, כולל שלושת המוזיאונים. www.utrechtyourway.nl/utrecht/default.aspx

בית השקילה של המכשפות (Heksenwaag). המוזיאון סוקר את נושא המכשפות בדרך חביבה והומוריסטית. במקום זה היו שוקלים את המועמדות הסופיות, כדי לוודא אם הן מכשפות. בית השקילה נמצא בכפר מקסים בשם Oudewater בכתובת: Leeuweringerstraat 2. בכניסה מקבלים הסבר קצר ועולים לקומה השניה. קיימים דפי הסבר בעברית. לאחר מכן יורדים לקומת הכניסה להישקל, להצטלם ולשלוח סרטון בו אנו מככבים כמכשפות בדוא"ל. מהנה מאוד לילדים. **חצי שעה**. פתוח בין אפריל לאוקטובר בשעות 11:00-17:00. **סגור בימי שני**. בשאר השנה פתוח רק בימים שישי, שבת וראשון. מחיר כניסה 6 אירו למבוגר ו-3 אירו לילדים בגילאים 4-11. www.heksenwaag.nl

מוזיאון תיבות הנגינה (Nationaal Museum Van Speelklok Tot Pierement). מוזיאון חביב בן שלוש קומות עם אוסף מדהים שעוסק במוסיקה מכנית - תיבות נגינה בגדלים וצורות שונות, שעוני קוקייה, אורגנים ועוד. הילדים מתנסים בהפעלת התיבות. הסיור המודרך המומלץ בן **שעה** (כל שעה עגולה, להירשם איך שמגיעים) מספק הסברים באנגלית על ההיסטוריה של התיבות ומאפשר לצפות בהן פועלות. מאוד מהנה עבור ילדים ומאפשר להם להבין כיצד זה עובד. תבקשו שינגנו לכם את התקווה בפעמונים. פתוח בימים שלישי עד ראשון בשעות 10:00-17:00. **סגור ביום שני**. כניסה עולה 12 אירו למבוגר ו-6.5 אירו לילדים בגילאים 4-12. כרטיס משפחתי לזוג + 2 ילדים עולה 33 אירו. כלול בכרטיס המוזיאונים. כתובת: Steenweg 6 Utrecht. www.museumspeelklok.nl

מוזיאון הרכבות (Spoorwegmuseum) יש הטוענים כי מוזיאון זה הינו הסיבה האמיתית להגיע לאוטרקט. אפשר ללמוד על ההיסטוריה של הרכבות. במוזיאון רכבות מהעבר שניתן לנסוע בהן, ניתן לבקר בקטרים וללחוץ על איזה כפתור שרוצים.....ואף יש טיול קטן ברחבי המוזיאון ברכבת ננסית. המוזיאון מלא בהפעלות לילדים. המוצגים במוזיאון חיים ויפים. לדוגמא, כשעוברים ליד החציר ברכבת המשא, הפרה גועה... במוזיאון מספר חלקים פעילים: "ההמצאות הגדולות" הינו מעין מסע בזמן, בו יורדים ב"מעלית" לעידן בו נוצרו הרכבות. מדובר בשחזור של כפר בריטי העוסק ביצירת רכבות קיטור. ה"אוריינט אקספרס" הינו שחזור קל של רחובות איסטנבול של אז, כולל הצגה עם תלבושות אותנטיות, אבל בהולנדית. "מפלצת הפלדה" היא מעין רכבת שדים בנושא רכבות ופס הייצור שלהן. נוסעים בקרונית בין חוויות שונות. לא מאוד מפחיד. ה"סדנה" כוללת רכבות רבות פזורות ובהן הפעלות שונות, למשל לנהוג וירטואלית ברכבת. אזור נוסף מדגים את יתרונות הפסים, הקיטור ועוד. הילדים בוחנים הכל במו ידיהם ובאזור האחרון יש מתקנים כולל רכבת קטנה לילדים. כלול בכרטיס המוזיאונים. **שעה וחצי**. כתובת: Maliebaanstation 16. פתוח בימים שלישי עד ראשון בשעות 10:00-17:00 ו**בימי שני בחופשות בלבד**. כניסה עולה 16 אירו מעל גיל 4. חניה עולה 7 אירו. www.spoorwegmuseum.nl

קניית: חובבי הקניות יכולים לשוטט ולבלות במשך שעות במרכז הקניות המפורסם ביותר בהולנד שנקרא **Hoog Catharijne** ונמצא באוטרכט צמוד לתחנת הרכבת המרכזית. הקניון בנוי על יסודות של מנזר מהמאה ה-7 וכולל חנויות של רשתות המסחר הגדולות בעולם. הקניון כולל מספר חניונים, הזול שבהם P1 עולה 0.5 אירו לכל 11 דקות ומקסימום 25 אירו ליממה, תעריפון מוזר במקצת.. יש חנות יפה של רשת חנויות צעצועים Bart Smit BV במחירים סבירים. כתובת: Bovenclarenburg 61 (פתוח בימי שני 11:00-18:00, בימי שלישי, רביעי, שישי ושבת משעה 10:00, ביום חמישי בשעות 10:00-21:00 ובראשון 12:00-17:00). www.hoogcatharijne.nl

www.bartsmit.com

De Hoge Veluwe (הואה פלואה). מדובר בפארק ענק, הגדול בהולנד, עם קילומטרים של יערות, שדות פתוחים, גבעות חוליות, אגמים ונוף פסטורלי. חווית הטבע בהתגלמותו. האטרקציה בפארק היא הנסיעה באופניים. אופניים רגילים ללא עלות ואופניים מיוחדים (זוג, תלת, עם עגלת ילדים צמודה וכד') תמורת תשלום. רצוי לבדוק את האופנים כי חלק ממש לא טובים. הנסיעה באופנים בפארק הנה חוויה בלתי רגילה למבוגרים וילדים כאחד. יש להיכנס עם האוטו עד מרכז המבקרים בתשלום של 6.6 אירו, ולקחת את האופניים שם ולא בכניסה. יש לשים לב למפה. המקום ענק ובעל 3 כניסות. חשוב מאוד להתחיל את הביקור בפארק במרכז המבקרים הממוקם במרכז הפארק, שם גם מקבלים כרטיסים חינם לטירה. במרכז ניתן לראות את מחזור החיים בטבע בהדגמות כמעט חיות – פוחלצים של חיות, מחילות מתחת לרצפת זכוכית, מוזיאון תת קרקעי נחמד ביותר לילדים (Mudeondor) ועוד כהנה וכהנה אמצעי המחשה מרשימים. מוזיאון "קרל מולר" הינו מוזיאון משולב שבו גן פסלים פתוח על שטח נרחב ותערוכות אמנות. לא מדבר לילדים! לצאת לטיול מישורי בשטח הפארק (בפארק ישנם 42 ק"מ של שבילי אופניים) ולראות את ביתן הצייד ואת האגם. קיימות המלצות לעשות את המסלול של 10 ק"מ. המלצה נוספת היא לצאת מהמרכז, לרכב על דרך A (רובה מיוערת) וממנה לפנות לדרך C היפה. דרך זו עוברת בין יערות, שדות עשב ודיונות חול עצומה והכל, על דרכים סלולות קלות ונעימות, ללא מכוניות. פתוח בחורף (נובמבר עד סוף מרץ) בשעות 09:00-18:00. באפריל בשעות 08:00-20:00, בקיץ בין השעות 08:00-22:00 (יוני ויולי) ועד 21:00 (אוגוסט). בספטמבר 09:00-20:00 ובאוקטובר 09:00-19:00. מרכז המבקרים נסגר בשעה 17:00 בחורף ו-18:00 בקיץ וכך גם המוזיאון שגם סגור בימי שני. אפשר להיכנס עד שעה לפני הסגירה. מבוגרים משלמים 9.3 אירו. ילדים בגילאים 6-12 משלמים 4.65 אירו. כרטיס שמשלב גם את המוזיאון עולה כפול. ניתן להקדיש למקום **עד חצי יום**. כתובת: Apeldoornseweg 250 Hoenderloo.

www.hogeveluwe.nl

מבצר מאידן (Muiden) – עיירה קטנה עם נהר ה-Vecht עמוס הספינות והנמל המפורסם באזור. לעיתים קרובות עוגנת כאן היאכטה המלכותית. הגעה: על כביש 1A צריך לרדת לכיוון Muidenslot. המצודה נבנתה על מנת להגן על פתחו של הנהר המוביל לאוטרכט, העיר החשובה. לפני כ-30 שנה החלו לשפץ את המבצר על מנת להחזירו לימי תהילתו. המבצר יפיה ונראה כמבצר מגורים של ימי הביניים, מאובזר ומרוהט בריהוט מהמאה ה-17. רק להיכנס ולגור. כמו באגדות, מלבישים אותך בבגדי מלך/מלכה/ליצן/אביר. משחק אבירים לילדים. בחצר יש מאלף בזים (שווה לחכות להופעה אילוף הבזים. מתקיימת בקיץ אחת לשעה), שנותן בעזרת כפפה מיוחדת להחזיק בעופות הטורפים. חוויה מיוחדת לילדים. הסיור נערך באווירה של ימי הביניים, מבקרים בחדרים ובאולמות השונים. נכנסים לחדר השריונות, אפשר למדוד קסדה ולהצטלם בתוך שריון, מבקרים חדרי שינה וחדרי אירוח. אי אפשר לעשות את הסיור עם ילדים מתחת לגיל 6 ועם עגלות. כתובת: Herengracht 1 Muiden. פתוח בחודשים אפריל עד אוקטובר בימי שני עד שישי בשעות 10:00-17:00 ובימי שבת וראשון בשעות 12:00-17:00 ואילו בחורף פתוח רק בסופי שבוע בין השעות 12:00-17:00. כניסה עולה 13.5 אירו למבוגר ו-9 אירו לילד בגילאים 4-12. **מקבלים כרטיס מוזיאונים**. זמן ביקור של **שעה וחצי**. חניה חינם מחוץ לשער הכניסה. **אסור לצלם**.

צפון מזרח הולנד

חיטהורן (ונציה ההולנדית) בכביש 32A. חשוב להגיע עד שעה 16:00 על מנת להשכיר סירה. זהו כפר גדול יחסית ופשוט מדהים. הכפר בנוי תעלות רבות עם מסלול שיט שהוא למעשה הכביש של הגרים במקום. יש מגרש חניה חופשי, מסומן ומשולט בבירור. לאורך התעלה הראשית המובילה לכפר קיימים אין ספור מקומות לשכור סירת מנוע חשמלית לנהיגה עצמית. **שעתיים** זה הזמן האידיאלי למסלול המתוכנן (מומלץ להשכיר בבית מספר 27). משלמים מקדמה של שעה (בקיץ המינימום הוא שעתיים) ומתחשבים בסוף. עלות סירה קטנה לעד ארבעה היא 17.5 אירו לשעה הראשונה ו-15 אירו נוספים לכל שעה נוספת. סירה ל-6 נוסעים עולה 20/22.5 אירו בהתאמה. עלות חליפת הצלה לילדים 3.5 אירו לעד שלוש שעות. **מורידים את האפליקציה** ושטים על פי המסלול בה. הכניסות למסלולים השונים משולטות בתמרוך אדום משולש. השיט מהנה להפליא עם תעלות מדהימות, ברווזים ובתים מצוירים ובשלב מסוים מגיעים לאגם שבו יש לחפש בקפדנות את שילוט המסלול. לא לחשוש לעצור את הסירה מידי פעם ולרדת ליערות, זה שווה. לא מומלץ לבחור במסלול שיוצא מחוץ לרחובות הכפר. בביקור בכפר ניתן לראות דוור מחלק מכתבים או ילדים הולכים לבית ספר והכל בסירות. **לא להחזיק בדפנות הסירה**. הידיים ימחו מההתנגשויות עם סירות אחרות. לקנות לחמים על מנת להאכיל ברווזים ושחפים ולהיזהר מהברווזים שיקפצו בעקבות הלחם אל תוך הסירה. לעצלנים קיימת אפשרות לקחת סיור מודרך בספינה של שעה שיוצא כל שעה החל משעה 11:00 ועד 16:00. (6.5 אירו לאדם או 4.5 אירו לילדים בגילאים 3-12). ניתן להשכיר סירה בשעות 10:00-18:00. נחמד מאוד לאחר השיט לשוטט רגלית במרכז הכפר שנראה כאילו נלקח מתפאורה של סרט או מספר אגדות. זה מעצים את החוויה. **אחד משיאי הביקור בהולנד!** סה"כ ביקור של **3 שעות**. כתובת: Hylkemaweg 1 Giethoorn.

www.zwaantje.nl

Harderwijk – אתר אטרקטיבי ביותר לילדים עם מופעי בעלי חיים ימיים. להגיע לפני הפתיחה על מנת לחנות טוב ולהימנע מתורים. יש רכבת קטנה מהחניון ובחזרה שנוסעת כל היום ללא תשלום. בכניסה לקחת מפה וזמני הופעות (ניתן להשיג מפה באנגלית בקבלה ליד הכניסה). ביקור של **ארבע שעות**. מופע הדולפינים הוא המופע המרכזי ונמשך חצי שעה. גם מופע אריות הים מאוד משעשע וכן מופע כלבי הים. חיות הים נמצאות בלגונה, עם יותר מ-15 מיליון ליטר של מים מהים הצפוני, המדמה את סביבת החיים האמיתית שלהם. כאן הדולפינים חיים עם דגים, כלבים ואריות ים וניתן לחוש את הטבע, השמש ומי הים והשימוש הנובן בהם. הלגונה שקועה שישה מטרים מתחת לפני המים והמבקרים הולכים בין קירות זכוכית, המפרידות בין הקהל לחיות. מומלץ הסרט התלת ממדי על שודדי הים וביקור בבית הקפה התת קרקעי בו ניתן לראות את הדולפינים ואריות הים דרך קירות זכוכית. SOS היא הרפתקה מסחררת בצוללת בים העמוק תוך כדי מסע על מעבורת "ברקודה". בתחנה 6 יש דגי חתול וכרישים קטנים שניתן ללטף וקיים גם מסלול הליכה במים על גבי אבנים גדולות, שילדים אוהבים מאוד. להגיע לתחנות האטרקטיביות חצי שעה לפני אחרת לא יהיה מקום או מקום גרוע. במופע הדולפינים לא לשבת בשלוש השורות הראשונות כי נרטבים. המופע בהולנדית, מה שקצת מקשה, אך בסופו של דבר נהנים בכל שפה. מופע האריות הוא המרשים והמהנה ביותר. במקום גני שעשועים לגיל הרך. ניתן לאכול ארוחת צהרים יחסית זולה. הפארק פתוח ממרץ ועד סוף אוקטובר בשעות 10:00-17:00 ובחודשי הקיץ עד 18:00. בחורף הוא פתוח לעיתים רק בסופי שבוע ויש לבדוק לפני. כניסה עולה 27.5 אירו למבוגר ו-25 אירו לילד בגילאים 3-11. ביולי אוגוסט הכניסה עולה אירו אחד נוסף. כרטיסים באינטרנט עולים 20.5 אירו לכל אחד או 16.5 אירו לכל אחד עם תאריך נקוב מראש. **חיסכון ניכר**. כרטיס Fastpass ללא המתנה בתורים עולה 10 אירו נוספים לאדם. כתובת: Strandboulevard Oost 1 Harderwijk. חניה עולה 8.5 אירו לכל היום (להכין מטבעות למדחן ולהשאיר את הכרטיס על החלון הקדמי). www.dolfinarium.nl.

מחוץ לדולפינריום ישנו חוף שנעים וכיף לשהות בו בסיום הביקור, אך רצוי לסיים את הביקור בדולפינריום עד שעה 14:00 על מנת להספיק את הביקור והשייט בחיטהורן.

כפר הדייגים Bunschoten – הוא כפר הרבה פחות תיירותי מאלו שמצפון לאמסטרדם ונראה כאילו שעון הזמן עצר בו מלכת. אפשר להסתובב בין הבתים הנושקים למים, לישוט בספינה או לבקר במוזיאון הקטן על חיי החקלאים והדייגים ומלחמתם בשיטפונות. בטיילת תמצאו שלל דוכני מזון ומסעדות ובמרכז המבקרים תוכלו לצפות בהדגמה כיצד לבושה הולנדית מסורתית. הכפר נמצא כ-30 ק"מ דרומית מערבית מהדולפינריום.

מדרום לאמסטרדם

מחלבת Kaasboerderij Jongenhoeve – מחלבת גורמה שמייצרת בין היתר את גבינת החאודה המפורסמת. הסיוור כולל סרטון קצר, סיוור במחלבה של שעה – ערבוב החלב, יישון הגבינה ועוד וכולל טעימות. ניתן לרכוש גבינות במחירים מצחיקים. החנות פתוחה בימים שני-שבת בשעות 09:00-18:00. הסיוור מתקיימים עד שעה 17:00. הסיוור באנגלית מתקיים בשעה 13:30. כתובת: Benedenberg 90 Bergambacht. www.jongenhoeve.nl

חאודה (Gouda) – במקום שוק גבינות מפורסם, הגדול ביותר בהולנד. **תחליפי** לשוק של אלקמאר או אדאם. חקלאי האזור מביאים את גבינותיהם למכירה במקום. השוק מתקיים באווירת ימי הביניים. הסוחרים מביאים את מרכולתם ומנהלים מסחר ערני ותוסס. צופים בשקילת הגבינות ובמו"מ בין הסוחרים שתמיד נחתם בלחיצת יד. כל המשתתפים לבושים בבגדים מסורתיים. במקביל מתקיים במקום שוק ססגוני של בגדים מזכרות ועוד. לעיתים קרובות ישנם במקום בעלי מלאכה עתיקה כגון מכין המקטרות, מגלף נעלי העץ, מכין דפים לתיבות נגינה ועוד. לאווירה התוססת תורמים גם הקבצנים וזמרי הרחוב. לא לוותר על חטיפי דגים שנמכרים בעגלה במקום. השוק מתקיים במרכז העיירה **מתחילת אפריל ועד סוף אוגוסט** בלבד **בימי חמישי** בשעות 10:00-12:30. www.goudakaas.nl

Kinderdijk – "ארץ תחנות הרוח". אתר **חלופי ופחות טוב מ"זנסה סנס"**. המקום נמצא בסמוך למפגש הנהרות Noord-ו Lek. במקום 19 תחנות רוח שונות מהמאה ה-17, תעלות מים, פרות וברווזים. האתר מכיל את כל הסממנים המאפיינים: סכרים, משאבות ותחנות רוח. צפיפות התחנות כאן היא הגדולה ביותר. בשנת 1740 בנו כאן 19 תחנות שנשתמרו עד היום. כל יתר התחנות הובאו ממקומות אחרים בהולנד לשימור בדיוק כפי שהיו ביום שנבנו. רצוי לשכור אופניים. יש אפשרות לשיט בתשלום ולראות את תחנות הרוח מהמים בעלות של 5.5 אירו למבוגר ו-3 אירו לילד (גילאים 4-12). השיט מתבצע בין השעות 10:00 ל-17:00 ואורך **חצי שעה**. רצוי לקרוא את שלטי ההסבר ממול התחנות. התחנות פתוחות מתחילת אפריל עד סוף אוקטובר בשעות 09:30-17:30. כניסה לתחנות בעלות 8 אירו למבוגר ו-5.5 אירו לילד בגיל 4-12. קנייה באינטרנט חוסכת 1.5 אירו לכרטיס. חניה חינם באזורים שמסומנים ב-P. כתובת: 1 Nederwaard. www.kinderdijk.com

פארק Duinrell – אתר משגע שנמצא בתוך יער עבות. פארק מים ענקי שמציע מגוון רחב של פעילויות רטובות. בפארק יותר מקילומטר של מגלשות שונות, חלקן מפחידות וחלקן רגועות, בריכות גלים, שיט אבובים ועוד. באתר שני פארקים נפרדים: פארק אטרקציות (לונה פארק במים) ופארק מים. הכרטיס מאפשר שהיה בלתי מוגבלת בפארק האטרקציות ושהיה על בסיס שעות בפארק המים. בפארק מתקנים איכותיים והנאה מובטחת בכל הגילאים. האטרקציות המרכזיות בפארק הן מעליות סופר מהירות המצניחות את הנוסעים מגבהים בפתאומיות, רכבת הרים העוברת במים, רכבת צפרדעים, חוויה סובטרופית, סירות לסוגיהן, מגלשות ונדנדת ענק מעל מים. בפארק השעשועים יש רכבת הרים לקטנים, גלגל ענק, סנפלינג, ספינת פיראטים ועוד. חלק נכבד מהפארק מקורה ולכן **מתאים מאוד לימים גשומים**. פתוח מסוף מרץ ועד סוף אוקטובר בשעות 10:00-17:00 או עד 18:00 בימים מסוימים ופארק המים פתוח עד 22:00. כניסה לפארק האטרקציות עולה 25.5 אירו מעל גיל שנתיים, כניסה הכוללת גם שתיים בפארק המים עולה 30.5 אירו לאדם, 3 שעות כבר יעלו 31.5 אירו ואילו שהיה בשני הפארקים ללא הגבלה תעלה 32.5 אירו לאדם. יש גם אפשרות להיכנס לפארק המים בלבד החל משעה 16:00 בעלות של 22.5 אירו לאדם. חניה עולה 8 אירו. כתובת: Duinrell 1 Wassenaar, כ-20 דקות מהאג. www.duinrell.com

רוטרדם – עיר שונה מאוד מיתר ערי הולנד. זהו כרך גדול ומודרני (ללא עיר עתיקה), המשדר תחושה בהתאם. שדה ניסויים ארכיטקטוני. גורדי שחקים מכל סוג וצורה. הקסם שלה משתלט עליך. אתרי הביקור מתפרסים על פני העיר כולה ומחייבים רכב. זמן הביקור בעיר **חצי יום**. הביקור בעיר יתמקד במגדל היורמוסט, ביקור בבתי הקובייה ובאופציה לשיט פנאי (כתחליף לנמייכן). כמו כן, ניתן לבקר באחד המוזיאונים הימיים, בגן החיות, בפארק המים טרופיקנה, בגן הבוטני ובאצטדיון הכדורגל. הנמל של רוטרדם הינו הנמל הגדול ביותר בעולם. למרגלות בתי הקובייה נמצא **שוק ענק** ששמו **Binnenrotte**, מהארוכים בעולם, שאורכו 2.5 ק"מ ויש בו מעל ל-400 דוכנים עם כל מה שתעלו על דעתכם. השוק פעיל בימים שלישי (08:00-17:00), שבת (08:00-17:00) וראשון (12:00-17:00). החניון ליד השוק עולה 0.5 אירו לכל רבע שעה. השוק עצום, עולה על שווקי אמסטרדם, חי, תוסס וצבעוני. המדרחובים יפים

ונעים לשוטט בהם, להביט בתושבים ולחוש את הדופק של העיר. **בתי הקובייה** (Kijk Kubus) מעניינים, בייחוד כשצופים בהם מקרוב. הם נמצאים בכתובת 70 Overblaak, קרוב מאוד למרכז התוסס של העיר, אחרי תחנת הרכבת. הבתים הנם בתים התלויים בין שמיים וארץ בעלי צורות משונות וזוויות משונות עוד יותר. פתוח כל יום בשעות 11:00-17:00. הכניסה עולה 2.5 אירו למבוגר ו-1.5 אירו לילדים בגילאים 4-12 ומאפשרת הצצה אל הדירה הקטנה. הדירה מרוהטת לחלוטין וישנה תחושה שאנשים חיים בה ועוד רגע יחזרו. www.kubuswoning.nl. **בירומוסט** (Euromast) עולים במעלית לגובה של 100 מטר ועוצרים שם לתחנת תצפית מדהימה על נמל רוטרדם עם נוף מרשים ביותר. משם עולים לגובה 185 מטר במעלית שקופה ומסתובבת. מרגש ומצמרר. נחמד לראות את כל האנשים שעושים פיקניק בדשא למטה ונראים מלמעלה כמו סוכריות צבעוניות. יש אפשרות לעשות סנפלינג מהמגדל למטה לאמיצים (55 אירו). אפשר לקבל דפי הסבר בעברית. זמן ביקור **שעה**. כתובת: 20 Parkhaven. יש חניה נוחה ממול סמוך לנמל. פתוח מאפריל עד ספטמבר בשעות 09:30-23:00 ובשאר השנה משעה 10:00. כניסה עולה 9.75 אירו למבוגר ו-6.25 אירו לילד בגילאים 4-11. **אי אפשר לשלם במזומן**. www.euromast.nl

חשוב: אם עושים שיט פנקייקים ואת העלייה ליורומוסט בכרטיס משותף חוסכים 3.1 אירו למבוגר ו-1.6 אירו לילד.

שיט של שעה ורבע הכולל פנקייקים מתוקים ומלוחים חופשי. השיט יוצא בימים **רביעי, שישי, שבת וראשון בלבד** בשעות 16:00 ו-17:45. בימי שבת וראשון גם בשעות 12:30 ו-14:15 (חוץ מאשר ביום ראשון השלישי בכל חודש). השיט עולה 18.5 אירו למבוגר מעל גיל 12 ו-13.5 אירו לילדים בגילאים 3-12. קנייה באינטרנט נותנת הנחה של 1 אירו לאדם. השיט כאן הינו תחליפי לזה שבנמיין. יש גם שיט של **2.5 שעות** אך זה כבר יותר מידי. השיט הארוך יותר עולה 26.5 אירו למבוגר ו-21.5 אירו לילד. נמצא ממול ליורומוסט. rotterdam.pannenkoekenboot.nl/en

הארלם – הארלם נחשבת לעיר הקניות הטובה ביותר בהולנד. בימי שני ושבת מתקיים בכיכר השוק שוק מקומי. בימי שני, הדגש הוא על בגדים ואילו בשבתות הדגש הוא על דגים, פרחים, מזון וטעימות של אוכל מסורתי. בשבת האחרונה של חודש אפריל מתקיים בעיר מצעד הפרחים. **כיכר השוק** (Grote Markt), אחת הכיכרות היפות ביותר, נמצאת בכתובת עם אותו שם. היא מאופיינת במרחב גדול ופתוח ומוקפת בניינים בסגנונות בניה גותי ורנסנס. ניתן להיכנס ל**כנסיית באבו הקדוש** (St. Bavokerk) ולצפות בעוגב הגדול ביותר באירופה עליו ניגן מוצארט כשהיה בן 10. לשים לב לשלוש האניות מעץ המרהיבות התלויות כמו נברשות מהתקרה. הכניסה לכנסייה נחבאת מן העין ונמצאת ברחוב צדדי בצמוד למסעדת La Plume. ליד הקיר המזרחי של הכנסייה ישנם שירותים ציבוריים. לשוטט ברחובות הציוריים. הגשר הנפתח מעבר למוזיאון טיילר (רחוב Spaarne 16) הוא מקום נחמד לשבת ולצפות בתנועת האניות ועם קצת מזל וסבלנות, ניתן לראות את הגשר נפתח על מנת לאפשר לספינות לעבור. ניתן לטייל קצרות גם לאורך נהר הספרנה (Spaarne) ותעלות המים.

Brederode Castle – שרידי טירה מרשימה מהמאה ה-13 עם היסטוריה מעניינת. כתובת: Velsenderlaan 2 Santpoort

דן האג – **פנורמת מסדאך** (Panorama Mesdag). כתובת: Zeestraat 65. בשבת חניה חינם ברחוב. המקום כולל חניון יחסית גדול שנמצא בפניה הראשונה ימינה לאחר הפנורמה, משם ניתן לטייל רגלית למספר אתרים בהאג. ציור פנורמי בקנה מידה עצום, הגדול ביותר בעולם (גובה של 14 מטר), המתאר את פרבר הנופש סחוונינגן בשנת 1881. הציור ממש נותן את הרושם שאתה חוזר לאותה שנה. לעמוד במרכז האולם ולחזות ב-360 מעלות של אמנות יפיפיה. חייבים לראות בשביל להאמין לאן הכשרון האנושי יכול להגיע. לבקש מהפקיד בכניסה הרצאה מוקלטת בעברית. הסבר של עשר דקות. במקום גם קיימת תערוכה של ציורים פנורמיים כולל התמונה של התאומים לפני ואחרי האסון. למרות שזה לא טריוויאלי, ילדים אוהבים את המקום. **חצי שעה**. **אסור לצלם**. פתוח בימים שני-שבת בשעות 10:00-17:00 וביום ראשון משעה 11:00. כניסה למבוגר עולה 10 אירו וילדים בגילאים 3-12 עולה 5 אירו. נכלל בכרטיס המוזיאונים. www.panorama-mesdag.nl

קרוב מאוד לפנורמה נמצא **ארמון השלום** (Vredespaleis) שמומלץ מאוד לראות אותו מבחוץ. הבניין הוקם בשנת 1913 מתוך אידיאולוגיה שייצג את כל מדינות העולם, שגם השתתפו בבנייתו ותרמו לו את החומרים ויצירות

האמנות. בארמון שוכנים מוסדות רבים של האו"ם, כמו בית המשפט הבינלאומי, האקדמיה למשפט בינלאומי ועוד. האבסורד הוא שמיד לאחר סיום בניית הארמון פרצה מלחמת העולם הראשונה ושמה ללעג את כל האידיאולוגיה שסביב בנייתו. מדורודם נמצאת במרחק הליכה של 700 מטר מהארמון וניתן ללכת לשם ברגל.

מוזיאון שער הכלא (Museum De Gevangendoort) – נמצא במה שהיה בעבר אחד ממגדלי השמירה של הכלא ושימש גם כאחד משערי הכניסה לבינהוף המבוצר. אפשר לראות מכשירי עינויים מימי הביניים ואת התאים בהם התגוררו האסירים האומללים. מומלץ למי שלא אכל עדיין ארוחת צהרים. אינו מומלץ למי שעלול להירדף על ידי סיוטים. מומלץ לילדים מגיל 8 ומעלה. פתוח בימים שלישי עד שישי בשעות 10:00-17:00 ובשבת ראשון החל משעה 12:00. **סגור בימי שני**. סיור באנגלית מתקיים בימי שבת וראשון בשעה 14:15. כניסה במחיר 10 אירו למבוגר ו-6 אירו לילד עד גיל 12. כלול בכרטיס המוזיאונים. כתובת: Buitenhof 33 Dan Haag. www.gevangendoort.nl

מוזיאון Escher – ציוריו של אשר מוכרים בכל העולם ומפורסמים בכך שהם שוברים את חוקי הטבע וכוח המשיכה. המוזיאון מעניין ילדים ומבוגרים כאחד ומשתרע על פני שלוש קומות. לא כדאי לפספס אף אולם. בקומה העליונה יש הפעלה אינטרקטיבית נחמדה מאוד וכן יש חדר מיוחד שבו אפשר להצטלם וברוח האשליות והשיפועים של אשר הילדים נראים גדולים מהוריהם. פתוח בימים שלישי עד ראשון בשעות 11:00-17:00. כניסה במחיר 9.5 אירו למבוגר ו-6.5 אירו לילדים בגילאים 7-15. כרטיס משפחתי לשני מבוגרים ושני ילדים עולה 25.5 אירו. כתובת: www.escherinhetpaleis.nl. Lange Voorhout 74 Hague

מדורודם – הולנד המיניאטורית. אחת האטרקציות האהובות ביותר בהולנד. עיר מיניאטורית עם מודלים מדויקים של עיר הולנדית טיפוסית בקנה מידה של 1:25. כאן ניתן לבקר בכל האטרקציות של הולנד: שוק הגבינות באלקמאר, הארמון המלכותי, בתי התעלות של אמסטרדם, כנסיות, תעלות מים עם ספינות, חוות, תחנות רוח, פארקי שעשועים, שדה תעופה, דלפט, טירת מיוזן, התחנה המרכזית של אמסטרדם, ארמון השלום בהאג ועוד. הביניים מפורטים עם הרבה מוצגים שזזים. **מומלץ לבקר בסיום הטיול** לאחר שהילדים כבר מכירים את המוצגים. לבקש **חוברת בעברית**, היא כלולה במחיר. ילדים יקבלו בכניסה דרכונים בהם מופיעות חידות, עובדות מעניינות והנחות לפעילויות מיוחדות באתר. אם הולכים לפי הסדר של החצים והמספרים (לכו בעקבות הסימנים הצבועים על השבילים), אפשר לראות באותו סדר את ההסברים בחוברת בעברית. שימו לב לצמחיה ותחשבו איזה אתגר זה לגדל אותה ולשמור שלא תעבור גובה של 60 ס"מ. מומלץ וחוויתי לכל הגילאים. במקום מתקיימות תערוכות זמניות ניידות, אשר בדרך כלל מלהיבות ואיכותיות מאוד, לדוגמה, הייתה תערוכה של פיסול ארמונות ובתים מחול, פיסול בגושי קרח ועוד. זמן ביקור של **שעתיים**. במקום שתי מסעדות ונקודות מידע בכניסה ובסמוך ליציאה. חנות המזכרות איכותית ומומלצת. **מומלץ להגיע בשעת השקיעה** ולחוות את המקום גם באור וגם אחרי החשיכה. כמו כן, מספר המבקרים בערב נמוך יותר. **להביא מטבעות** על מנת להפעיל את המיניאטורות. פתוח מידי יום בשעות 09:00-19:00. בקיץ פתוח עד 20:00 ובחורף נפתח רק בשעה 11:00. כניסה עולה 16.5 אירו לאדם מעל גיל שנתיים. כרטיס ל-4 מבקרים ברכישה באינטרנט עולה 49.5 אירו בלבד (מחיר של שלושה). **רכישה באינטרנט מזכה בהנחה של 2 אירו**. כתובת: George Maduroplein 1 The Hague. www.madurodam.nl

משם ניתן להמשיך לטייל של **סחוונינגן**. טיילת יפה עם הרבה שחפים, בתי קפה וגלידריות וחנויות מזכרות. הטיילת הייתה בעבר כפר דייגים. ניתן לעלות לראש המגדלור שנמצא במרכז המזח (162 מדרגות). המקום הינו פרבר של האג השוכן על חוף הים והביקור בו מאפשר ליהנות מטיול מהנה על הטיילת הנעימה של האזור. בקצה הדרומי של הטיילת נמצא מוזיאון פסלים פתוח בנושא אגדות ילדים (**Beeldenaan Zee**), שמהווה אטרקציה גדולה עבור הילדים. כתובת: Herteveltstraat 1. פתוח שלישי-ראשון 10:00-17:00. כניסה למבוגר 15 אירו וילדים 13-18 עולה 7.5 אירו. מתחת לגיל 13 חופשי. כלול בכרטיס המוזיאונים. יש הטוענים כי סחוונינגן אינה מיוחדת ודומה לטיילת בתל אביב ומאידך, יש הטוענים כי ביקור בהאג אינו שלם ללא ביקור בסחוונינגן. **שעה**. www.beeldenaanzee.nl/en

דלפט – עיר החרסינה. עיירה מקסימה המפורסמת בזכות החרסינות הכחולות והלבנות שלה. בוקר במרכז העיר משרה על התיירים אווירה קסומה ופסטורלית: בתים בצבעים פסטליים בעלי גגות אדומים ושורות עצים על גדות התעלות מעניקים תחושה של רוגע ושלווה. לתעשיית הקרמיקה המקומית חשיבות רבה לכלכלת העיר. את הידע

לתעשיית החרסינה רכשו אנשי דלפט מהסינים והעתיקו את היכולת לייצר כלי חרסינה ופורצלן עדינים שהיו חיקוי מושלם לתוצרת הסינית היפה. עם השנים, התעשייה הלכה והשתכללה ואת העיטורים הסינים על פני כלי החרס העדינים החליפו עיטורים בעלי מוטיבים אירופאיים. דלפט הפכה למקום עליה לרגל לקניינים המבקשים לרכוש את תוצרתה. הטיול בעיר מתמקד בסיום בעיר העתיקה (כיכר המרקט), טיפוס למגדל הכנסייה (Nieuwe Kerk) והתרשמות ממפעל לייצור חרסינה. הכנסייה החדשה נקראת "חדשה" למרות שנפתחה בשנת 1536. מגדל הפעמונים שגובהו 100 מטר הינו הגבוה ביותר בהולנד ומאפשר לראות ביום בהיר את כל המחצית הדרומית של הולנד (חאודה, רוטרדם). העלייה אליו והירידה ממנו ברגל. פתוח מתחילת אפריל עד סוף אוקטובר בימים שני עד שבת בשעות 09:00-18:00 כאשר המגדל נסגר בשעה 17:00. בשאר השנה שעות הפתיחה מצומצמות יותר. מחיר הכניסה הינו 5 אירו למבוגר, 3.5 אירו לילד בגיל 12-18 ו-1 אירו לילד בגילאים 6-12. מחיר הכניסה למגדל הינו 2/2.5/4 אירו בהתאמה וכרטיס הכולל את שניהם עולה 2.5/5.5/8 אירו בהתאמה. כרטיס הכניסה מאפשר גם לבקר בכנסייה הישנה. כתובת: Markt 80. www.nieuwekerk-delft.nl. ממול הכנסייה ניתן להבחין בסמטה מאוד צרה המובילה אל הכיכר, שיש האומרים שהיא הסמטה הצרה ביותר בהולנד. ממול נמצא בית העירייה. קיימות שתי אופציות לביקור במפעל חרסינה: האופציה הקרובה היא מפעל קטן הצמוד לכיכר (זזה יתרונו) בשם Atelier De Candelaer. יותר מומלץ (אם יש זמן) לבקר במפעל מרוחק יותר בשם Koninklijke Porcelain Fles שנמצא בכתובת: Rotterdamseseweg 196. זה המפעל העתיק ביותר בעיר ועובד באותן שיטות כמו לפני 300 שנה. זמן ביקור **חצי שעה**. המפעל הינו השריד האחרון של תעשיית החרסינה העתיקה מאז שנת 1653. כל הציורים על גבי החרסינה מצוירים ביד ובתצוגה ניתן לראות את היצירה המרשימה "משמר הלילה" של רמברנדט. במקום גם תצוגה של הצלחות והחפצים שהוכנו לחגיגות שונות של בית המלוכה ההולנדי. קיימות סדנאות ציור (בתשלום נוסף) על אריחים, צלחות ואגרטים, כולל סדנא לילדים. פתוח כל השנה בשעות 09:00-17:00. כניסה במחיר 13.5 אירו למבוגר ו-8.5 אירו לילד בגיל 13-18. מתחת לגיל 12 חופשי. בעלי כרטיס מוזיאונים משלמים 10.5 אירו לאדם. חניה חופשית. www.royaldelft.com. **לא לקנות במפעלים** את החרסינה המקורית. בחנויות הרבות בעיר מוכרים חיקויים (לא תרגישו בהבדל) במחירים זולים הרבה יותר.

פארק קיקנהוף (Keukenhof) – האתר המבוקר ביותר בהולנד הפעיל רק חודשיים בשנה. מומלץ לבקר במקום אחר הצהרים כשהלחץ יורד. סביב הפארק יש שדות של צבעונים. הפארק הומה אדם. מגוון עצום של פרחים, בעיקר צבעונים, בשלל צורות וצבעים והכל מעוצב בחן רב. בפארק ניתן לראות 6 מיליון צבעונים ונרקיסים פורחים בעת ובעונה אחת, חממות שקופות, סידורי פרחים ועוד. בגן ההיסטורי ממש מטיילים כמו במנהרת הזמן וחוזרים לימי הביניים עם אנשים הלבושים בהתאם ומסתובבים לידינו. בכניסה ניתן לשכור אופניים ולרכב בשטח הפארק וסביב לו בין הצבעונים. כדאי לעלות לתחנת הרוח שבפארק ולו רק בשביל להביט מלמעלה על השדות הפורחים. מי שמתעניין בפרחים יוכל לבלות כאן זמן רב ומי שפחות – **שעה וחצי** תספיק. כתובת: Stationsweg 166a Am Lisse. הפארק יהיה פתוח בשנת 2018 בין התאריכים **22 למרץ ועד 13 למאי** בין השעות 08:00-19:30. כרטיסים נמכרים עד שעה 18:00. כניסה עולה 16 אירו למבוגר ו-8 אירו לילדים בגילאי 4-11. לפארק יש מספר כניסות עם מגרש חניה לכל כניסה וחשוב לזכור באיזה כניסה נכנסים. חניה עולה 6 אירו. www.keukenhof.nl

בורסת הפרחים של אלסמיר (Bloemenveiling Aalsmeer) – בורסת הפרחים הגדולה בעולם, סימפוניה של צבעים וריחות. הפרחים מגיעים ויוצאים מכאן לכל העולם. המכירות הפומביות מתקיימות בימים שני עד רביעי ושישי בשעות 07:00-11:00 ובימי חמישי עד 09:00, אם כי מומלץ להגיע הכי מוקדם שאפשר כי יש ירידה בפעילות. **סגור בשבת וראשון**. הצפייה בפעילות מתבצעת ביציע עליון דרך זכוכית. זה נראה כמו בורסה לכל דבר, כשבכל יום נמכרים בבורסה 19 מיליון פרחים ו-2 מיליון עציצים. תוך רבע שעה מסגירת העסקה המשלוח יוצא לדרך ומגיע ליעדו תוך יום. המכירה הפומבית ההולנדית הנה הפוכה. המוכר מציע מחיר ומוריד אותו עד שנמצא קונה. הכניסה עולה 7.5 אירו למבוגר, 4.5 אירו לילד בגילאים 6-11. כתובת: Legmeerdijk 313. www.royalfloraholland.com/en

פארק Archeon – פארק נוסף המאפשר הצצה להיסטוריה של החיים בהולנד. הפארק מציג את ההיסטוריה לאורך שלוש תקופות זמן – התקופה הפרה היסטורית (6000 לפני הספירה עד 12 לפני הספירה), התקופה הרומנטית (12 לפני הספירה עד 406 לאחר הספירה) ותקופת ימי הביניים (בסביבות שנת 1350). הכפר מכיל 43 מבנים (שערים, גשרים, מנזרים, בקתות, כנסיות, בתי חווה, בתי גילדות ועוד) בגודל מלא ששוחזרו במיוחד, תוך שימור מרבי של האותנטיות המקורית. הפארק מציע מידי יום פעילויות הקשורות להיסטוריה שניתן להשתתף בהן ולחוות את ההיסטוריה. בין הפעילויות: לבוש כאביר, משחק ויקינגים, ייצור נרות, חץ וקשת, הטלת כידון, אימון עם חיילים, הכנת סיכה יוונית מעוטרת ועוד ועוד. בנוסף ניתן לצפות בקרבות גלדיאטורים. באתר האינטרנט ניתן לברר אילו פעילויות מיוחדות מציע הפארק באותה תקופה. הפארק פתוח מאפריל ועד סוף השבוע האחרון של אוקטובר, בימים שלישי, חמישי ושישי בין השעות 10:00-16:00 ובימים רביעי, שבת וראשון עד שעה 17:00. **בימי שני סגור**. כניסה עולה 19.9 אירו למבוגר ו-18.4 אירו לילד בגילאים 4-10. ילדים מתחת לגיל 4 נכנסים חופשי. כניסה אחרי שעה 14:00 עולה 14.5 אירו בלבד. כרטיס משפחתי לזוג + 2 ילדים עולה 76.6 אירו. החניה עולה 6.95 אירו. כתובת: www.archeon.nl. Archeonlaan 1 Alphen aan den Rijn

אמסטרדם

אין ספק כי אמסטרדם היא אחת הערים הצבעוניות והתוססות באירופה. למרות תדמיתה הפרובוקטיבית, הטיול בה נעים מאוד, בטוח למדי ומרגש במיוחד.

חניה: מומלץ לחנות בחניון **P+R Stedionplein** בכתובת Stedionplein 1076. החניון נמצא מתחת לאצטדיון האולימפי ומעבר לכביש נמצא טראם 24. עוקבים אחרי השילוט לחניון R+P, חונים ושומרים את הכרטיס. קונים כרטיס לטראם עד לתחנה המרכזית וחזרה במחיר של 7.5 אירו למבוגר לכל היום ו-2.5 אירו לילד. כשחוזרים ומשלמים במכונה על החנייה, המכונה קוראת את כרטיס הטרם והמחיר צונח ל-1 אירו בלבד לכל היום. הגעה: יורדים ביציאה 108 של כביש 10A ונוסעים לפי שלטי ההכוונה לאצטדיון. אותו רעיון באותו מחיר בחניון **Transferium Arena** בכתובת: Burgemeester Stramanweg 130. נמצא על כביש 9A/2A. משם מטרו מספר 54 למרכז העיר (23 דקות). שניהם מתאימים למגיעים מכיוון מזרח או צפון ושניהם **מוגבלים ל-4 ימים**. למגיעים מדרום מערב העיר מומלץ לחנות בחניון **Sloterdijk** בכתובת: Piarcooplein, מאחרי תחנת סלוטרדיחק. יורדים ביציאה 102S (Basisweg) של כביש הטבעת 10A. משם בטרם 12 למוזיאון ואן גוך או אוטובוס 48 למרכז העיר. למעוניינים בנוחות על חשבון מחיר, ניתן לחנות במרכז אמסטרדם בחניון **Bijenkorf**, שנמצא ברחוב Damrak בסמוך לכיכר דאם ועולה 2 אירו לכל 20 דקות (מקסימום 50 אירו). מתאים למשפחות עם תינוקות ועגלות שלא רוצות לנסוע ברכבות. **ביום ראשון התנועה באמסטרדם דלילה יותר.**

הגעה משדה התעופה למרכז העיר ברכבת אורכת כ-15-12 דקות, יוצאת מרציפים 1 ו-2 אל התחנה המרכזית בעיר אחת למספר דקות במשך היום עד לרכבת אחת לשעה בלילה. את הכרטיס רוכשים מראש במכונות על הרציף והעלות היא 5.2 אירו לאדם לכיוון ועוד 0.5 אירו למשלמים בכרטיס אשראי.

מרכז אמסטרדם, בו נמצאים כל מוקדי העניין לתיירים הוא יחסית מאוד קטן ואפשר להגיע לכל האתרים ברגל. יחד עם זאת, הנסיעה **בטראם** מאוד פשוטה, ניתן לרכוש כרטיסים לשעה, ל-24 שעות או למספר ימים מקופה הנמצאת על הרכבת עצמה (בחלקה האחורי) או מהנהג ולהחליף בין טראמים שונים ללא עלות בתוך מסגרת הזמן. כרטיס לשעה עולה 2.9 אירו לאדם וכרטיס ל-24 שעות עולה 7.5 אירו למבוגר ו-2.5 אירו לילד עד גיל 12. כרטיס ליומיים עולה 12.5 אירו ואילו כרטיס ל-3/4/5 ימים עולה 27/22/17 אירו לאדם בהתאמה.

אתרים:

בית אנה פרנק – נמצא במרכזו של רובע יורדן. המקום בו התחבאה אנה פרנק עם משפחתה מאימת הנאצים וכתבה את יומנה המפורסם במהלך מלחמת העולם השנייה. מקום מרתק הממחיש למבוגרים וילדים כאחד בדרך לא קשה מידי חלק ממשמעות מלחמת העולם השנייה. הצעידה בתוך החדרים הקטנים, בהם התחבאו בני המשפחה הנה חוויה יוצאת דופן. יש לרכוש כרטיסים מראש באתר האינטרנט, אחרת אפשר להיכנס רק לאחר השעה 15:30 ועם תור ארוך. ביקור מאלף. **נמשך כשעה**. בכניסה מקבלים מדריך אודיו במגוון שפות כולל עברית ובכל חדר הוא מופעל כשמקרבים אותו לנקודת ההפעלה, עובדה ההופכת את ההיכרות עם החומר לידידותית הרבה יותר. פתוח מאפריל ועד אוקטובר בשעות 09:00-22:00 ובנובמבר עד מרץ עד שעה 19:00 ובשבתות עד שעה 21:00. הכניסה אפשרית עד חצי שעה מהסגירה ועולה 9 אירו למבוגר ו-4.5 אירו לילדים בגילאים 10-17. כתובת: Prinsengracht 267.

www.annefrank.org

ממליץ מאוד להזמין כרטיסים לבית אנה פרנק לשעה 10:00 בבוקר ולהתייצב בשעה 09:00 עם הפתיחה **במסעדת הפנקייקים** הוותיקה והמדהימה **The Pancakes Bakery**, השוכנת באותו רחוב, בכתובת Prinsengracht 191. התפריט עמוס בפנקייקים מתוקים ומלוחים, כולל בסגנונות ממקומות שונים בעולם. חייבים לאכול פנקייק באמסטרדם ואם צריך לבחור רק אחד, הרי זה במקום הזה. פתוח מידי יום בשעות 09:00-21:30. קחו בחשבון המתנה ארוכה, אלא אם מגיעים ממש בפתיחה. www.pancake.nl

ממש צמוד לבית אנה פרנק נמצא אחד מתוך 3 סניפים של **רשת הפנקייקים Pancakes Amsterdam**, המציעה גם היא תפריט מודרני יותר הכולל עשרות סוגים של פנקייק מקומי (דק) או אמריקאי (עבה). פתוח מידי יום בשעות 08:00-20:00. www.pancakes.amsterdam. **אני ממליץ יותר על מסעדת הפנקייק הראשונה שהזכרתי.** הפנקייקים בשני המקומות עולים 9-12 אירו בהתאם לתוספות.

מוזיאון מאדאם טוסו – מוזיאון בובות שעווה. חוויה של שוטטות ברחובות העיר העתיקים, מפגש עם בובות בגודל אנושי של דמויות מוכרות, אשר עם רובם ניתן להצטלם. כאן תוכלו לפגוש כוכבי פופ, אומנים הולנדיים ודמויות מפורסמות מכל העולם. הביקור נמשך **כשעה וחצי**. פתוח מידי יום 10:00-22:00 ואפשר להיכנס עד 21:00. כרטיסים במחיר 23.5 אירו למבוגר ו-19.5 אירו לילד (יקר מאוד). רכישה באינטרנט עולה 15.5/19.5 אירו בהתאמה. התור בכניסה עלול להיות ארוך ורכישה באינטרנט מונעת אותו. מומלץ להגיע בשעות הבוקר. כתובת: Dam 20 בכיכר דאם. www.madametussauds.com/amsterdam

כיכר דאם – יונים, פסלים, ארכיטקטורה מרשימה, מופעי רחוב. רק להסתובב, להתרשם ולהיזהר מכייסים. בכיכר נמצאים גם האנדרטה הלאומית, הארמון והכנסייה החדשה (**Nieuwe Kerk**), אליה ניתן להיכנס ללא תשלום. **ארמון המלכה** נבנה בשנת 1662 והחל לשמש כארמון בשנת 1806. מותר לבקר בו רק כשהמלכה איננה. האולם הראשון הינו אולם המשפט, שם צפו התושבים במשפטים. לאחר מכן כדאי לעלות במדרגות לקומה הראשונה, שם נמצא אולם מעניין נוסף. מומלץ להיכנס בעיקר לאולם המרכזי, אולם האזרחים. האולם כולו עשוי משיש ועל הרצפה מצוירת מפת העולם. לאורך קירות בצורה מעגלית ניצבים פסלי 12 האלים הרומיים ובקצה החדר ניצב אטלס כשהוא מחזיק את כדור הארץ. פתוח בשעות 10:00-17:00. כניסה במחיר 10 אירו למבוגר מעל גיל 18, מתחת בחינם. לא חובה לבקר. **חצי שעה או שעה עם הארמון**. www.paleisamsterdam.nl

מצפון לכיכר נמצא אחד משני הטוענים לכתר **הצ'יפס הטוב ביותר בהולנד Manneken Pis**. המקום הזה זכה להרבה פרסים, אך בעיניי הוא קצת פחות מוצלח מהשני. הצ'יפס מוגש בקונוס נייר ב-3 גדלים במחירים 4.95/3.95/2.95 אירו למנה ובתוספת של 23 רטבים שניתן לקבל אותם על הצ'יפס או בקערית פלסטיק בצד (שזה יתרון לעומת המתחרה). רוטב עולה 0.7 אירו נוספים. כתובת: Damrak 41. www.mannekenpis.nl

החלונות האדומים – נקראים **De Wallen**. הרחוב המפורסם ביותר בעיר הודות לנערות העובדות הנמצאות בו. תמיד ישנה ההתלבטות האם לקחת לכאן את הילדים? ניתן להסתובב עם ילדים, אך רצוי להימנע מלהראות להם את המראות הקשים. הרובע כולל בניינים מרשימים, חיי לילה תוססים ובעיקר הרבה נשים בחלונות ראוה, חנויות לאביזרי מין, מועדוני מין והרבה הרבה מסעדות אתניות זולות, טעימות, מהירות ועם מחירים סבירים. הביקור ברובע חסר טעם בשעות היום, אז הוא די שומם ויש לבקר בו החל משעות הערב. במקור קראו לחלונות "אדומים" מכיוון שכאשר הגברת הייתה עם לקוח, היא הדליקה את האור שבמנורה האדומה מעל החלון. כיום האור האדום דולק ללא הפסקה. **שעה**. שני המועדונים המפורסמים ברובע הם ה-**Casa Rosso** ו-**Moulin Rouge** בהם מתקיימים ללא הפסקה מופעי מין והכניסה אליהם עולה בסביבות 45-50 אירו לאדם.

מדרחוב Kalverstraat – נקרא רחוב ה"עגלים" מכיוון שדרך רחוב זה היו מובילים במאה ה-16 את העגלים למכירה בכיכר העיר. מדרחוב ססגוני ומלא במיטב החנויות, בוטיקים, מסעדות ותיירים. כאן נמצאות גם כל רשתות המזון המהיר לילדים וכאן גם תמצאו דוכן פלאפל של מעוז. זה אינו רחוב זול. ברחוב נמצא גם מרכז קניות מקורה הנקרא **Kalvertoren** (טוב למקרה של גשם, פתוח באמצע השבוע בשעות 10:00-18:30, בימי חמישי עד 21:00 ובימי ראשון משעה 12:00) עם 3 קומות ו-30 חנויות יוקרה כמו ליווייס, הוגו בוס, מנגו ועוד. ניתן לצפות מלמעלה על מרכז העיר. **שעה**. www.kalverstraat.nl www.kalvertoren.nl

בסמוך למדרחוב נמצאת **העוגייה הכי טובה בעיר, Van Staple**, עוגייה נהדרת עשויה שוקולד עם שוקולד לבן נוזלי במרכזה, אך אין ספק שהבעלים איש שיווק לא פחות טוב מאופה (1.9 אירו לעוגייה). פתוח בימי שני בשעות 12:00-18:00, בשלישי עד שישי משעה 10:00 ובשבת וראשון משעה 11:00. אל תגיעו סמוך לשעת הסגירה כי סביר להניח שהעוגיות ייגמרו. כתובת: Heisteeg 4, ממערב לחלק הדרומי של המדרחוב. www.vanstaple.com

לא רחוק משם נמצא הטוען השני לכתר הציפס הטוב ביותר בהולנד **Vlaams Friteshuis Vleminckx**, **שבעיניי הוא אכן הטוב ביותר**. צ'יפס פריך מעולה המוגש בקונוס נייר ב-3 גדלים ומעליו 28 סוגים של רטבים שונים ומשונים. ממליץ מאוד על רוטב הקארי החלומי. מחירי הציפס 2.3 אירו לקטן, 2.9 אירו לבינוני ו-4.5 אירו לגדול. רוטב עולה 0.7 אירו נוספים. כתובת: Voetboogstraat 33. vleminckxdesausmeester.nl/en.

שוק הפרחים הצף (Bloemenmarkt) – השוק למעשה כיום רק חצי צף והסחורה מוצגת בחנויות, שחלקן האחורי נמצא בתעלה. במקור הייתה הסחורה נמכרת ממש מתוך סירות בתעלה ולכן השוק נקרא כך, אך היום מטיילים בו ברגל. השוק נוסד בשנת 1862 ויש בו המון דוכנים מלאים בפרחים, פקעות, עציצים ומכלים. יש גם פרחים מעץ וחגיגה של ריחות וצבעים. השוק ססגוני מאוד ומושך אליו תיירים רבים. הוא פתוח בשעות 09:00-18:00 בימים שני-שישי ועד שעה 17:00 בשבת. **סגור בימי ראשון**. הוא נמצא על גדתה הדרומית של תעלת סינגל בין Muntplein לבין Koningsplein ממש בקצה הדרומי של מדרחוב Kalverstraat. **חצי שעה**.

מוזיאון המדע נמו – אי אפשר לפספס את הבניין המיוחד ובו מרכז המדע העתידי הגדול ביותר בהולנד, שנמצא בבניין שמזכיר בצורתו ספינה. המוזיאון חדש יחסית ונבנה בשנת 1997. מתאים לילדים שאוהבים מדע וטכנולוגיה עם נגיעות בתצוגה. יש גם פעילות לפעוטות (בועות סבון, משחקי מגנטים, חלקי דומינו גדולים) וגם משחקי מעבדה מעניינים לילדים הגדולים יותר. במקום פעילות אינטרקטיבית מגוונת, התנסות על ידי משחקים, שימוש בוידאו ומחשבים והדמיה של החיים בעיר העתיד. באולם הגדול מוצגים סרטי טבע מרהיבים שלא צריך להבין את השפה על מנת ליהנות מהם. תנו לילדיכם למיין כדורים במפעל הכדורים או לשחק במשחק המעלית ושבנו בינתיים בבית הקפה בקומה העליונה וצפו בנוף המהמם של קו הרקיע של אמסטרדם. מומלץ לעלות על הגג לתצפית על העיר. רוב המוצגים מתעסקים באנרגיה, רפואה ותקשורת ואפילו הסבר על כסף ובנוסף יש מופעים הממחישים מדע וטכנולוגיה. כתובת: Oosterdok 2 (ליד התחנה המרכזית). פתוח בימים שלישי עד ראשון בשעות 10:00-17:30 ובחודשים אפריל עד אוגוסט ובחגים גם ביום שני. עולה 16.5 אירו לכל אחד מעל גיל 4. www.e-nemo.nl.

המוזיאון הטרופי – מתאים וידידותי במיוחד לילדים. מציג את האזורים הטרופיים של העולם בצורה מוחשית ונפלאה. ממש פוסעים ברחובות הודו, נכנסים לבקתה קנייתית, מסיירים בכפר פרואני, מציצים לשוק ערבי, חשים את משכנות העוני וצופים באנשים שכאילו עוד רגע יקומו. לכל אחת מהארצות הטרופיות מוקדש אולם שבו משוחזר רחוב, כפר ובית מגורים והמבקרים נכנסים, נוגעים, מריחים ומאזינים לצלילים. אוסף נהדר של כלי נגינה ומסכות. פתוח בימים שלישי עד ראשון בשעות 10:00-17:00. **סגור בימי שני**. עולה 15 אירו למבוגרים ו-8 אירו לילדים בגילאים 4-18. **מקבלים כרטיס מוזיאונים**. כתובת: Linnaeusstraat 2. נמצא מאחרי פארק Oosterpark. www.tropenmuseum.nl

שייט בתעלות – שייט חוויתי ונקודת מבט אחרת על העיר. מספר חברות מציעות שיט עם מסלולים ומחירים שונים. השיט הפופולרי מתבצע בספינת תיירים גדולה, ממנה אפשר להתרשם ממראות העיר ומהאתרים החשובים ולקבל הסברים מוקלטים לגבי האתרים אותם רואים. החברה הגדולה ביותר **Holland International** נמצאת ליד התחנה המרכזית. היא פעילה בין השעות 10:00-21:00 כל חצי שעה והשיט נמשך **שעה**. 16 אירו למבוגר, 10 אירו לילדים בגילאים 4-12. **10% הנחה לרוכשים באינטרנט**. כתובת: Prins Hendrikkade 33. www.hir.nl. **אני ממליץ על** חברת **Reederij Lovers BV**, שהמסלול שלה מתחיל ממש ליד בית אנה פרנק. היא פעילה בשעות 09:00-22:00 כל רבע שעה וזמן השיט **שעה**. 16 אירו למבוגר, 10 אירו לילדים בגילאים 4-13. www.lovers.nl. בספינה מקבלים אוזניות עם הדרכה קולית מאוד מעניינת, **כולל בעברית**. המסלול שלה מתחיל ונגמר בתעלת Prinsengracht, עובר דרך נהר Amstel, הרובע היהודי, הגנים הבוטניים, המוזיאון הימי, מוזיאון נמו, תחנת הרכבת, מגדל A'dam וחזרה לתעלה. הספינות סגורות למקרה שיורד גשם. הדרך השנייה היא לשכור סירת פדאלים הידועה בשם Canal Bikes המאפשרות שיט משפחתי איטי ורגוע לאורך תעלות המים, אך באפשרות זו לא רואים את כל המראות שנשקפים מהשייט התיירותי וזה מצריך גם מאמץ לא קטן, אך זאת דרך נפלאה לראות את בתי הסירה היפים והילדים מאוד אוהבים את זה. ישנם ארבעה מוקדי השכרת סירות פדאלים – מול ה-Westerkerk, בליידספליין, מול הריקסמוזיאון ועל רחוב KeizersGracht ליד גשר Leidsestraat.

מוזיאון בית הסירה – זהו אחד מבתי הסירות שהפכו למוזיאון ומאפשר להרגיש כיצד חיים אנשים בתעלות. ניתן לראות כיצד נראה בית הסירה מבפנים, לקבל הסברים על החיים בסירות ולצפות בריהוט המקורי בסלון, בחדר השינה, במטבחון ובשירותים. בירכתיים נמצא תא המגורים ששימש את הסקיפר ומשפחתו. הספינה הייתה במקור ספינת משא שהובילה בולי עץ וחול, הוסבה למגורים בשנת 1967 ושימשה למטרה זו עד שנת 1997. אנשים בחרו לגור בבתיים אלו עקב המחסור בדירות באמסטרדם. פתוח בימים שלישי עד ראשון בשעות 10:00-17:00. כניסה עולה 4.5 אירו לאדם. כתובת: Prinsengracht 296. www.houseboatmuseum.nl.

מוזיאון ואן גוך – נמצא בבניין חדיש מאוד, בולט בסביבתו וכולל כ-700 ציורים ורישומים של הצייר. כמו כן, מוצגים בקומות העליונות עבודות של אומנים נוספים. בכניסה הילדים מקבלים חוברת עבודה. הם צריכים לזהות ציורים ולענות על שאלות. העבודה מאוד מלהיבה את הילדים וגורמת להם להתעמק בציורים. בסוף כל אחד מקבל גלויה עליה מודפס הציור שהוא הכי אהב. פתוח מידי יום בשעות 09:00-18:00 ובימי שישי עד 22:00. כניסה במחיר 17 אירו למבוגר מעל גיל 18, מתחת חופשי. **מקבלים כרטיס מוזיאונים**. כתובת: Museumplein 6. www.vangoghmuseum.nl

שוק אלברט קאופמרקט (Albert Cuypmarkt) – השוק המפורסם בעיר, ססגוני עם מחירים נמוכים ביותר. ניתן למצוא בו המון ביגוד, תיקים, הנעלה, מזכרות, צלופחים המעושנים בחביות, גבינות ונקניקים. לא לפספס את הדוכן שבו מכינים **Stroop Waffle** וכן את דוכן ה-**Poffertjes** (מיני פנקייקים הולנדים). ברחובות הסמוכים לשוק ולאורכו יש מסעדות אתניות מצוינות. אורכו של השוק כ-750 מטר והוא נקרא על שמו של צייר נוף הולנדי. השוק פתוח בחודשי הקיץ בימים שני עד שבת בשעות 09:30-17:00 ובחורף נסגר מוקדם יותר. **סגור בימי ראשון**. www.albertcuypmarkt.com

קצת דרומית לשוק נמצא **בית הקפה מסעדה המדהים The Acocado Show**, שכפי שניתן להבין משמו, מגיש מנות על טהרת האבוקדו בלבד. המסעדה מגישה מנות טעימות במיוחד, אך גם מעוצבות באופן מרהיב והיא חוויה שאסור לפספס. פתוח מידי יום בשעות 09:00-17:00. כתובת: Daniel Stalperstraat 61. www.theavocadoshow.com

פארק וונדל – הפארק הגדול ביותר בעיר המהווה את מקום הפגישה המועדף על בני העיר. במזג אוויר יפה, קשה למצוא כאן פיסת דשא פנויה, אבל ניתן למצוא כאן הרבה הולנדים משתזפים. הפארק משתרע על פני כמה מאות דונמים וכולל שבילי אופניים, מסלולי הליכה, בריכות מים והרבה דשא. במקום מספר בתי קפה. בשטח הפארק נמצא גם המוזיאון לקולנוע המציג גם סרטים ובקיץ מתקיימות הופעות על במה שנבנית במיוחד. נמצא במרחק הליכה קצר מ-Leidseplein או באמצעות טראם 1,2,6,12. סיום מעולה ליום טיול בעיר. מנוחה להורים והרבה הוצאת אנרגיה, דשא, אופנים וברווזים לילדים.

בית הקפה לילדים (Dekinderkookkafe) – כאן ילדים מרגישים ממש כמו מבוגרים ונהנים מחוויה של בית קפה, כולל בישול האוכל, הגשתו ושטיפת הכלים. המקום מעוצב בהשראת סיפורי ילדים ומתאים למידותיהם הקטנות. הם יהיו מאושרים להרגיש כאילו הם עובדים בבית קפה. **מתאים בעיקר לילדים עד גיל 6**, אך גם גדולים יותר נהנים. פתוח מידי יום בשעות 10:00-17:00. כתובת: Vondelpark 6b. www.kinderkookkafe.nl

חווית הייניקן – במבנה התעשייתי שהיה מבשלת הבירה המקורי של הייניקן נמצא כיום המוזיאון החוויתי של החברה שפתוח משנת 1988. המוזיאון שומר על האווירה המיוחדת מהעבר, מציג את סיפור המסורת המפוארת של החברה ומלמד על תהליך ייצור הבירה. האטרקציה האחרונה כאן היא ה-Bottle Ride שנותנת לכם להרגיש איך זה להיות בקבוק בירה. בסיום הסיור אפשר לשתות כמה כוסות של הבירה המפורסמת, הכלולה במחיר הכניסה. כמו כן, תצאו מהסיור עם מזכרת קטנה. מומלץ להוריד את **האפליקציה** של המקום. פתוח בימים שני עד חמישי בשעות 10:30-19:30 ובשישי עד ראשון עד 21:00. ביולי ואוגוסט פתוח כל השבוע עד שעה 21:00. הסיור אורך **כשעה וחצי**. הכניסה עולה 18 אירו (16 אירו באינטרנט) למבוגר ו-14 אירו לילד (12.5 אירו באינטרנט) בגיל 12-17. מתחת לגיל 12 חופשי. הכניסה כוללת שני משקאות ומזכרת. כתובת: Stadhouderskade 78. מגיעים למקום עם קווי הטרם 16 ו-24 מהתחנה המרכזית. www.heinekenexperience.com

כיכר ליידספליין – בכיכר שפע של בתי קפה, רשתות מזון מהיר, מסעדות, קופישופס, בתי קולנוע ומועדונים. הכיכר נחשבת לאחד המקומות התוססים ביותר באמסטרדם **בשעות הלילה**. לכיכר מגיעים גם לוליינים, נגנים ולהוטונים המנעימים את זמנם של העוברים ושבים. רחוב **Leidsestraat** הנמתח מהכיכר צפונה עד שוק הפרחים הוא רחוב סוגני למדי עם חנויות נהדרות ועם חנות מהממת של **Abercrombie & Fitch** וסניף נוסף של **Cos**.

מעט צפונית לכיכר נמצאת **מסעדת הצלעות** המפורסמת **Cafe' de Klos**, מסעדת בשרים מעולה, ששמה יצא למרחקים בזכות מנת הצלעות המפורסמת שלה, שמשקלה ברוטו 1.1-1.2 ק"ג ועליה 700 גרם של בשר משובח. היא מוגשת עם רטבים וסלט כרוב קטן ועולה 21 אירו. ניתן להוסיף לה תוספת תפוח אדמה והיא נהדרת לחלוקה. השירות יוצא מן הכלל, אך המקום קטן מאוד וזמן ההמתנה יכול להגיע לשעה. לא ניתן להזמין מקום, אך ניתן להמתין לתורך בפאב של בעלי המסעדה הנמצא ממול ולקחת את המשקה למסעדה כשמגיע תורך. פתוח מידי יום בשעות 16:00 עד חצות. בשעה 16:15 המסעדה כבר מלאה... כתובת: Kerkstraat 41.

כיכר רמברנדט – מהכיכרות הציוריות והיפות בעיר, שבמרכז ניצב פסלו של רמברנדט, מגדולי ציירי הולנד. סביב הכיכר בתי קפה, פאבים ומסעדות, אליהם נוהרים מידי ערב צעירים רבים לבילוי סוער.

שוק Waterlooplein – שוק פופולרי נוסף עם עשרות דוכנים, בהם נמכרים בגדים חדשים ומשומשים, פריטי אופנה, עתיקות, תכשיטים, ריהוט, אמנות, תיקים ועוד. לא ברור הקונספט של השוק והוא לא מהשווקים המאוד מוצלחים. פתוח בימים שני עד שבת בשעות 09:00-17:00. **סגור בימי ראשון**. השוק נמצא באזור שנקרא כשם השוק, לא רחוק מהרובע היהודי.

שוק Noordermarkt – שוק פשפשים פופולרי בו נמכר מגוון רחב של מוצרים, בעיקר מוצרי יד שנייה. המקום לחובבי הדילים והמציאות. השוק האופנתי מושך אליו קהל צעיר שבא לפשפש בערמות הבגדים הזולים ולחפש מציאות. **בימי שני** אפשר למצוא בעיקר עתיקות, חפצי נוי ומוצרי הלבשה זולים ואילו **בימי שבת** בעיקר פירות, ירקות ומוצרים אורגניים. השוק פעיל בימי שני בשעות 09:00-13:00 ובשבתות בשעות 09:00-17:00. הוא נמצא ברחוב Noorderstraat ברובע יורדן לא רחוק מבית אנה פרנק, מצפון לו.

אי אפשר לבקר בשוק מבלי לבקר **בבית הקפה Winkel 43**, ששמו יצא למרחקים בזכות עוגת התפוחים שלו, שהבעלים מגדיר אותה כטובה בעולם. אני לא חושב שהיא הטובה בעולם, אבל הבעלים לבטח אשף בשיווק... המקום עמוס במבקרים הבאים לאכול את העוגה החמה והטרייה, אותה ניתן לקבל עם קצפת או בלי. יש במקום גם מאפים נוספים וכריכים וביום יפה מומלץ מאוד לשבת בחוץ. פתוח בימים שלישי עד שישי משעה 08:00 ובימי השוק, שני ושבת משעה 07:00. בימים אלו התפריט מצומצם יותר. כתובת: Winkel 43. www.winkel43.nl.

הרובע הסיני – רובע צבעוני הנמצא בין שלושת הרחובות Gelderse kade, Stormsteeg ו-Zeedijk. במרכז הרובע ניצבת כיכר Nieuwmarkt, בה פועל שוק בחלק מימי השבוע. באזור יש כמובן מסעדות סיניות רבות, חנויות מיוחדות ואוירה שונה ומיוחדת ביחס לשאר העיר. אל תפספסו ביקור במקום במיוחד בחגיגות ראש השנה הסיני המתקיימות בין 20 לינואר ל-20 בפברואר. אחת האטרקציות כאן הוא המקדש הבודהיסטי ברחוב Zeedijk עם חדר תפילה, רעפים וקישוטים שהובאו לכאן במיוחד מסין. על הגג ניתן לראות דרקון המסמל את ההגנה על המקדש ועל הרובע. הרובע נמצא במרחק הליכה מהתחנה המרכזית וכיכר דאם.

רובע יורדן – אחת השכונות האופנתיות ביותר בעיר, שרחובותיה היפים עמוסים בחנויות מיוחדות ובתי קפה קסומים. בשכונה המתפתחת יש המון חנויות בוטיק קטנות וגלריות וביניהן חצרות פנימיות מטופחות. שוק **Noordermarkt** פועל בשכונה בימים שני ושבת. אל תפספסו ישיבה באחד מבתי הקפה הנעימים.

רחוב Spuistraat – בדרככם מכיכר דאם לתעלת סינגל תביטו על הבניינים משמאל ותבחינו **בגרפיטי** צבעוני שנמצא בין הבניינים העתיקים. הביטו לכל הכיוונים ואף על הרצפה ותגלו עולם של ציורים יפים ומשחקי צבע. הרחוב מקביל לתעלת סינגל ממזרח לה.

תצפית A'damm – בניין שבקומה העליונה שלו יש תצפית המספקת הצצה של 360 מעלות על העיר. במקום נמצאת הנדנדה הגבוהה באירופה עם נוף קסום (עולה 5 אירו לאדם). יש בתצפית דגם של העיר עם מופע אורקולי של התפתחות העיר לאורך השנים ומסכי מגע המפרטים לגבי המבנים שרואים מהתצפית. אם מגיעים בשעות בין הערביים אז מרוויחים גם תצפית יום וגם לילה (וגם משלמים יותר...). למעלה בתצפית יש בר וגם מסעדה מסתובבת הנמצאת קומה אחת מתחת. עלייה לתצפית עולה 12.5 אירו לאדם. פתוח מידי יום בשעות 10:00-22:00 עם כניסה אחרונה בשעה 21:00. כתובת: Overhoeksplein 5. המקום נמצא מעבר לנהר מצפון לתחנת הרכבת ומגיעים אליו באמצעות מעבורת חינם שיוצאת כל עשר דקות ונמצאת מהצד השני של התחנה המרכזית, אליו מגיעים במעבר תת קרקעי. www.adamlookout.com

שוק האוכל Foodhallen – שוק אוכל חדש מרהיב ביופיו ובטעמיו. המקום מלא במסעדות מצוינות המוכרות מנות לא יקרות וטעימות להפליא. העיצוב של השוק מהמם. לא להחמיץ למרות שהוא מעט מרוחק ממרכז העיר. כתובת: Bellamyplein 51. www.foodhallen.nl

קניות וחנויות מומלצות:

רחובות הקניות המרכזיים של העיר הם **Kalverstraat** ו-**Nieuwendijk**, שניהם מדרחובים המתחילים בכיכר דאם, הראשון נמתח לדרום עד כמעט שוק הפרחים והשני נמתח לצפון כמעט עד התחנה המרכזית. כאן תמצאו כמעט כל חנות ומותג שתעלו על דעתכם. **De Negen Straatjes** (שפירושו **תשעה רחובות קטנים**) הוא אחד מאזורי הקניות החמים של העיר והוא נמצא בין כיכר דאם לשכונת יורדן. ברחובות הללו תמצאו חנויות בוטיק קסומות ולא מוכרות, חנויות מעצבים, גלריות, בתי קפה קסומים ועוד. המחירים יקרים ביותר, אבל הסחורה מהממת. תשעת הרחובות לפי סדר ההליכה המומלץ בהם (אם מתחילים בדרום): להתחיל ברחוב **Wijde Heesteeg**, להמשיך ל-**Huidenstraat**, משם ל-**Runstraat**, לפנות ימינה וימינה ל-**Berenstraat**, משם ל-**Wolvenstraat** ומשם ל-**Oude Spiegelstraat**, לפנות שמאלה ושמאלה אל **Gast Huismolensteeg**, משם ל-**Hartenstraat** (שם נמצאת חנות של **Cos**) ומסיימים ב-**Reestraat**. שימו לב שרוב החנויות אינן פותחות לפני השעה 11:00.

קצת צפונה משם נמצאת **השוקולטריה Puccini Bomboni**, שם ניתן למצוא פרלינים מדהימים במשקל, כאלו שלא תמצאו בשום מקום אחר. המחירים בהתאם. פתוח שני עד שבת בשעות 11:00-18:00 ובראשון משעה 12:00. כתובת: Singel 184, על תעלת סינגל מעט צפונית ומערבית לכיכר דאם. www.puccinibomboni.com

Intertoys – חנות צעצועים מומלצת נהדרת עם מחלקה ענקית של משחקי מחשב, הכוללת לצד Xbox, Wii ופלייסטיישן גם משחקי מחשב של לגו וברבי. לצד מותגי הילדים החביבים תמצאו גם ציוד לבית הספר ורשימת מתנות מומלצות. לחנות מספר סניפים. הסניף ברחוב **Kalverstraat 193** פתוח מידי יום החל מהשעות 10:00 או 11:00 ועד השעה 18:00 או 19:00 פרט ליום חמישי בו הוא פתוח עד 21:00. הסניף ברחוב **Damrak 28** פתוח יותר שעות והוא נסגר לפחות בשעה 20:00 מידי יום. שימו לב שרק בסניף הזה ניתן לקבל טופס להחזר מע"מ. www.intertoys.nl

Primark – החנות שהישראלים הכי אוהבים... עם סניף ענק במרכז העיר מעט צפונית לכיכר דאם. חוויית קנייה זולה ב-3 קומות של ביגוד ואינטרנט אלחוטי חינם. פתוח בימים שני עד שבת בשעות 09:00-21:00 ובימי ראשון בשעות 11:00-19:00. כתובת: Damrak 77. www.primark.com/en-ie/store/damrak

Bijenkorf – חנות כלבו ענקית ויוקרתית עם שלל מותגי ביגוד, הנעלה, מתנות, קוסמטיקה, כלי בית ועוד. בקומה העליונה החמישית יש מספר מסעדות שירות עצמי ואפשרות ביום יפה לצאת למרפסת הפתוחה לתצפית על הכיכר. פתוח בימי ראשון ושני בשעות 11:00-20:00, בימי שלישי ורביעי משעה 10:00, בימי חמישי ושישי בשעות 10:00-21:00 ובשבת בשעות 09:30-20:00. כתובת: Dam 1, ממש בכיכר דאם. www.debijenkorf.nl

Decathlon – עוד "מוסד" קניות אהוב מאוד היא רשת הספורט הידועה המציעה את מותגי הבית במחירים זולים במיוחד ומותגים בינלאומיים במחירים גבוהים יותר. פה תמצאו ביגוד ואביזרים לכל ענף ספורט שרק תרצו. החנות, שנמצאת באצטדיון ה-Arena של איאקס מעט מרוחקת ממרכז העיר, אך ניתן להגיע אליה בקלות באמצעות הטרם. פתוח בימים שני עד שישי בשעות 09:30-21:00 ובשבת וראשון עד שעה 19:00. כתובת: Arena Blvd 101.

www.decathlon.nl

P.C. Hoofstraat – הרחוב היוקרתי ביותר בעיר, בו נמצאות כל החנויות של מותגי העל כגון לואי ויטון, פראדה, טיפני, בוס, קלווין קליין ועוד. **לראות ולא לקנות**... כתובת: Pieter Cornelisz Hoofstraat, בדרך לכיכר המוזיאונים.

נפת זילנד וברוז'

ברוז' (Brugge) – עיר ציורית ומקסימה ובה תעלות מים, גנים ומבנים בני יותר מ-150 שנה. נחשבת לעיר היפה ביותר בבלגיה ונשארה על תילה מתקופת ימי הביניים. המרכז העתיק של העיר, המעורר את התעניינותם של תיירים, מצומצם בשטחו ולכן קל מאוד לטיול. לרשותם של המגיעים ברכב עומדים חמישה חניונים תת קרקעיים בעיר העתיקה עם שלטי הכוונה ברורים להגעה. חלק מהטיול בעיר אפשר לעשות עם כרכרה וסוס או באמצעות סירה וזה חלק מהכיף שבטיול בה. ברוז' נקראת גם "ונציה של הצפון" אבל היא בכלל לא דומה ואפילו אין לה ים. בעבר היה ים שהתייבש וממנו נשארו תעלות. יש בעיר שני מרכזים עיקריים לטיול: שתי הכיכרות מרקט ובורג' והרחובות המקשרים אותם, התעלות וכן אזור מזרח העיר, הבחיינהוף, הפארק ואגם האהבה ליד תחנת הרכבת. לטייל בסמטאות העיר ובכיכר השוק ולשוט בתעלות. **השיט** בתעלות מאפשר מבט אחר על העיר. ישנן מספר חברות שמבצעות שיט של 30 דקות שמתבצע ממרץ עד סוף אוקטובר בשעות 10:00-17:00. יציאה בכל חצי שעה. מבחינים בבירור בתחנות לתחילת השיט. השיט עולה 8 אירו למבוגר ו-4 אירו לילד בגילאים 4-11. נסיעה **בכרכרה** היא דרך מצוינת לטייל ולהכיר את העיר היכרות חפוזת. היציאה מכיכר מרקט ומשך הנסיעה חצי שעה. העגלונים מסבירים על המסלול והנסיעה כוללת עצירה של עשר דקות באגם האהבה. הכרכרות פעילות בשעות 09:00-22:00 והנסיעה היקרה עולה בסביבות 40 אירו. **כיכר השוק** היא הכיכר המרכזית של העיר וזהו **המקום להתחיל את הטיול**. הכיכר מוקפת בתי גילדות צבעוניים מימי הביניים. ניתן לראות בכיכר אנדרטה לזכר שני גיבורים מקומיים, את ארמון הממשל, מגדל פעמונים ומבצר ישן. ניתן לטפס במעלה 366 המדרגות של **מגדל הפעמונים (Belfort)** ולצפות במראה של העיר המפצה על העלייה. אפשר לבקר באולמות האריגים ולהתרשם מעמדות המכירה. המגדל הינו אחד מסמלי העיר וחולש מגובה של 83 מטר על השוק. המגדל פתוח בשעות 09:30-18:00 ועולה 10 אירו לאדם. מהמגדל ממשיכים עם כל התיירים ישר ל**כיכר ברוג'**. זו כיכר יפה המוקפת מבנים היסטוריים מרשימים. בכיכר נמצאת **בזיליקת הדם הקדוש (The Basilica of the Holy Blood)** שהיא כנסייה כפולה, כנסייה רומנסקית שעליה "רוכבת" כנסייה גותית. הכנסייה מרשימה ביותר עם שלל עיטורים מתקופת הרנסנס. מספרים שבכנסייה שמור בקבוקון קטן ובו טיפות מדמו של ישו. לצידה של הבזיליקה ניצב **בית העירייה (The Town Hall)**, שגם הוא יצירת ארכיטקטורה מרשימה מ-1421. זהו בניין מאבן שחזיתו מפוסלת. כאן גם נמצאת לשכת התיירות. לצידו של רחוב Wollerstraat, מאחורי העירייה, ישנה סמטה קטנה בשם Blinde Ezelstraat שפירושו **סמטת החמור העיוור**, שמובילה לתעלת המים. עוברים בה ומגיעים לגשר שמבט משני צדדיו מסביר עד כמה העיר קסומה. מצד שמאל ניתן לראות את שוק הדגים ומצד ימין את כיכר Huidevettersplein, כיכר העורות, על שלל בתי הקפה והציירים שבה. זה המקום "ללכת לאיבוד" בסמטאות העיר, לחצות גשרים ותעלות, לעלות על הטיילת המקבילה לתעלה וזו גם ההזדמנות לשוט בסירה מרציף השושנים Rozenhoedkaai כדי לתת מנוחה לרגליים ולראות את צדה האחר של העיר. חייבים לבקר בחנויות השוקולד המפורסמות (הביטו אל השלטים Chocolatier שפירושו מכין השוקולד. מאחרי כל שלט כזה יש מפעל קטן ולעיתים ניתן לצפות גם בתהליך הייצור, אם מבקשים בנימוס) וחייבים לאכול וופל בלגי. מקום מומלץ: 13 Mariastraat. ברוז' גם מאוד מפורסמת בתעשיית התחרה שלה. היכנסו לאחת מחנויות התחרה הרבות של העיר, שם תוכלו למצוא עולם לבן ואלגנטי של יצירות מופת החל מסינרים ומפות ועד לבגדי תינוקות צחורים. **אגם האהבה** הוא מקום הריכוז של התעלות. מהגשר שנבנה ב-1740 ניתן לראות את הנוף היפה של העיר. לצידו של האגם פארק ירוק ופזורות בו מספר טחנות רוח כמו בהולנד. ברבורים רבים שוחים באגם.

Zeeland – נפת זיילנד זה מקום שפעם הוצף על ידי גלי ענק מהים הצפוני ועבר שיקום מדהים על ידי סכרים וייבוש.

הוא בנוי מבחינה טופוגרפית מאיים המחברים זה לזה על ידי מערכת סכרים, גשרים וכבישים. המקום נקרא "קומפלקס דלתא" (Deltaworks Stormvloedkering Oosterschelde). מיועד לאוהבים פרויקטים הנדסיים מרשימים מווסתי מים. כאן ניתן לראות את מווסתי המים הענקיים ואת הדלתות הנסגרות על מנת לעצור את מי הים הצפוני בעת סערה. המקום מרשים גם ילדים שאינם מהנדסים. המעברים עם רכב מתבצעים לא פעם על גבי מעבורת, במקום גשרים רבים והנהיגה היא חוויה. הנסיעה היא לאורך כביש 57N ממילדלבורך לכיוון צפון, כאשר באמצע הדרך נמצאת דלתה אקספו.

דלתה אקספו (Neeltje Jans / Waterland) - אי אפשר לפספס את המבנה, הוא היחיד באזור. במקום תחנה להצלת דולפינים ולוויתנים שנפלטו מהים. להביא בגדים יבשים להחלפה ומגבות, חלק מהפעילויות מרטיבות. זה לא פארק מים. חווים את בניית הסכרים, יש פעילויות ומופעים, מגלשות ומזחלות. האתר ממוקם על גשר ענק לאורך של מאות מטרים. הטיול בדלתה מתמקד בראש ובראשונה בשערי הענק של הסכר, החוסמים את המים. ניתן לסייר בשטח ולראות את התצוגה. עם הירידה מהכביש ולאחר התשלום רואים את מרכז המבקרים, שם אפשר להצטייד במפות ולראות סרט שצולם במצלמות תת מימיות כדי לפקח על הבניה, המתאר את תהליכי הקמת הדלתה ואת שימור בעלי החיים הימיים. ביציאה ממרכז המבקרים ישנם שלטי הכוונה עם חצים לחלופות השונות. המרחק של הסכר ממרכז המבקרים הינו כמה מאות מטרים, אבל ניתן גם לנסוע בקיץ ברכבת הקטנה הנוסעת בין האתרים השונים. כבר בדרך רואים כמה משקולות וגלגליות שבעזרתם ממחישים למי שמנסה שיטות פיזיקליות שבעזרתם השתמשו המתכננים בכדי להרים משקל כה רב. בדרך פזורים גם מקדחי ענק, חלקי מתכת אדירים וצינורות שונים שבהם השתמשו. על המשטחים מתקיימת תצוגה של הדחפורים הענקיים שעבדו במקום בזמן הקמת הסכרים ואורים את זרם המים החזק בחלקים שבהם אין מעבר חופשי. בתוך המבנה תערוכה היסטורית של המקום, המתארת את ההצפות, החלטת ההקמה, שלבים, בעלי חיים ימיים, רוחות ועוד. אפשר ללכת לסירה הירוקה ולדוברה, לקבל שיעור בחיים שמתחת לפני הים ובגידול צדפות ואז מגיעים לנקודה החשובה ביותר באתר: נקודת התצפית מעל השערים. מנקודה זו רואים את שערי הענק שחוסמים את הים. במקום שיט של 45 דקות עם מדריך המסביר את המראות. פרט לכך, יש כאן סרט תלת ממדי עם משקפים מיוחדים, אקווריומים, תצוגה של כלבי ים, דולפינים, מגלשות ומשחקי מים שנרטבים בהם קצת שהופכים ביקור מדעי הנדסי לחוויה מענגת. פתוח מתחילת אפריל ועד תחילת נובמבר בשעות 10:00-17:00. כניסה עולה 22.5 אירו למבוגר ו-17 אירו לילד בגיל 4-12. ילדים בגילאי 2-3 משלמים 8 אירו. **קיימת הנחה של 2 אירו לרוכשים כרטיסים באינטרנט.** חניה עולה 7 אירו. כתובת: Faelweg 5

www.neeltiejans.nl. Vrouwenpolder

משם להמשיך לעיירה הקרובה **Goes** מכביש 57N ל-256N. בעיר רכבת מדהימה שלוקחת אתך לסיור בנופי זיילנד. הרכבת יוצאת בשעות 11:00 ו-14:00 בלבד. כמו כן, יש בעיירה שוק מעניין בימי שלישי.

פארק Beekse Bergen – מתחת לעיר Tilburg ולכן מהווה מקום נחמד ל"שבור" בו את הנסיעה הארוכה לנפת זילנד. הפארק מחולק ליערות לקמפינג, ספארי ופארק שעשועים. במרכז אגם ענקי לשיט עצמאי או יאכטה בתשלום. מומלץ מאוד להשכיר אופנים באזור הקמפינג, שאליו מגיעים ברכבת וירדים בתחנה השלישית. ממול תראו מבנה קטן על גבעה עם הרבה אופניים.